

Strandbo *Littorella uniflora*

Koralrod *Corallorhiza ssp. trifida*

FORSOMMEREKSKURSION MED DANSK BOTANISK FORENING

02-05 JUNI 2005

Krum-Star *Carex maritima*

Indholdsfortegnelse

Side 1

Torsdag den 02/06

Turen til Hjørring	2
Rubjerg Knude Klitplantage	3

Fredag den 03/06

Råbjerg Mile	5
Faurholt Hede	9
Uggerby Klitplantage	10

Lørdag den 04/06

Tversted Klitplantage	14
Uggerby Ås udløb	17
Vandplasken	17

Søndag den 05/06

Serritslev kirke	21
Hallund kirke	21
Tingskov Plantage	22
Svinkløv Camping	23
Svinklovene	24
Kildevæld	26

Bilag

Turen Hvidovre→ Hjørring	27
Udleverede kort 1:50.000	28
Folder over Rubjerg Knude området	38
Folder over Råbjerg mile	39
Folder over Åsted Ådal, Faurholt	40
Folder over Tversted Klitplantage	41
Folder over Vandplasken	42
Folder over Svinklovene	43
Deltagerliste	44

Skrevet og redigeret af passagererne i Tøsebil
Gitte, Bodil, Dagmar og Lene

Torsdag den 02/06.05

Turen til Hjørring

Vejret var fint, da Lene hentede Dagmar, Bodil og Gitte ved den berømte Hvidovre station. Vi fik pakket bilen, og så gik det ud af den slagne landevej, til vi nåede Odden Færgehavn. Men allerede lidt efter Roskilde begyndte det at regne, og da vi kom til færgen var det blevet til en mere vedvarende regn. På færgen fik vi et bord nær legepladsen, hvor vi andre nød en hjemmebagt bolle, mens Bodil spiste noget frugt. Vel ankommet til Djursland fortsatte vi ad den rute, Lene havde lagt efter glimrende forslag fra Bodil se bilag 1. Først efter Randers begyndte den mere interessante del af køreturen.

Efter Vammen holdt vi ind og spiste vores medbragte klemmer, da var det heldigvis blevet opholdsvejr. Vi sad på en træstamme tæt ved en byggeplads, hvor nogle huse blev renoveret. Det var dejligt at sidde lidt ude i den friske luft. Dagmar trampede en sti i det våde høje græs, så vi kunne komme over til træstammen. Vi blev nu ikke siddende så længe, da det var køligt, og det begyndte igen at regne.

Det var meget smukt at køre op igennem Halkjær Ådal, men vi kunne nu godt have brugt lidt solskin, men sådan skulle det ikke være. Her ændrede vi planen lidt, da vi besluttede at holde tepause ved Janumkjøt. Efter Tingskoven fandt vi vejen derind, der var et fint skilt fra landevejen, og der var en god parkeringsplads med borde og bænke, men der var ingen anvisning om, hvor vi kunne finde Janumkjøt. Vejen fra landevejen op til parkeringspladsen, var meget fedtet og ujævn, så vi var ikke interesserede i at køre længere af denne vej, end op til parkeringspladsen. Vi prøvede at gå et godt stykke videre op ad vejen, men vi fandt den ikke, og den skulle da ikke være sådan til at overse

Janumkjøt – Den største sten i Jylland er denne næsten 7 m lange og mandshøje granitblok. Nogle få hundrede meter syd for Janumkjøt ligger Egebjerg, fredet og lyngklædt.

Så vi nøjedes med at nyde vores te og de sidste boller, da det våde græs var meget højt, så vi skulle ikke ud og lede. Vi var så heldige, at vi havde tørvejr, mens vi holdt pause. Turen gennem Vildmosen var også flot, men det meste af mosen er nu opdyrket land. Vi fandt let vandrehjemmet, hvor Peter meget forbausende tog imod os, vi var ankommet næsten ½ time før, vi skulle spise, så nu er vores rygte ødelagt.

Vi nåede at pakke ud inden vi skulle spise, her opdagede Bodil, at der var hul i hendes gummistøvler. Men efter et hurtigt opkald til veninden i Hjørring, kunne vi komme forbi senere og hente nogle bedre støvler.

Om aftenen fik vi hakkebøffer med masser af løg, kartofler og rødbeder. Til dessert en slags meget stiv citronfromage.

Klokke 19 kørte vi ud til vores første lokalitet. Det regnede, så det var med at få hele udstyret på. Gitte blev hjemme, hun ville hellere slappe af efter den lange køretur.

Rubjerg Knude Klitplantage:

Vi kørte ud af Hjørring ad 55 . I Hundeleve th til Nørre Rubjerg og der th ad M-ruten. Peter fortalte at denne klitplantage tidligere var Hjørring kommunes plantage, men at den nu var ejet af Skov- og Naturstyrelsen. Det sand, der fyger ind over plantagen er kalkholdigt, dette bevirker, at der findes en masse spændende planter og også, at plantagen er rig på svampe. Der skulle findes flere orkidearter:

Hollandsk Hullæbe, Rød Hullæbe, Ægbladet Fliglæbe, Knærod, Hjerterbladet Fliglæbe og Pukkellæbe. Vi så følgende

Nikkende Kobjælde *Pulsatilla pratensis*

Hollandsk Hullæbe i knop	<i>Epipactis helleborine f. neerlandica</i>
Hulkravet Kodriver i blomst	<i>Primula veris</i>
Nikkende Kobjælde, både blomster og frøstande	<i>Pulsatilla pratensis</i>
Sand-Frøstjerne	<i>Thalictrum minus ssp. minus</i>
Vår-Star	<i>Carex caryophylla</i>
Almindelig Kattetod	<i>Antennaria dioica</i>
Opret Hejre, som er den eneste hejre, der har randhår på bladene	<i>Bromus erectus</i>
Vild Pastinak (giftig)	<i>Pastinaca sativa</i>
Dusk-Syre	<i>Rumex thyrsiflorus</i>
Eng-Brandbæger	<i>Arnica montana</i>
Marts-Viol (kendes fra andre violer ved at den har udløbere)	<i>Viola odorata</i>
Hjertegræs	<i>Briza media</i>
Almindelig Månerude	<i>Botrychium lunaria</i>

3. die spor

Almindelig Knærod – kun blade	<i>Goodyera repens f. repens</i>
Bidende Ranunkel	<i>Ranunculus acris ssp. acris</i>
Hjerterbladet Fliglæbe	<i>Listera cordata</i>
Blågrøn Star	<i>Carex flacca</i>
Skavgræs	<i>Equisetum hyemale ssp. ?</i>

en klitform, som vi hørte at den måske skal have sit eget navn. Den er lidt mere spinkel end almindelig skavgræs.

Vårmusseron

der blev indsamlet mange af Nete og Helge

Spiselig Morkel

Liljekonval

Skov-Hundegræs

Calocybe gambósa

Morchella esculenta

Convallaria majalis

Dactylis glomerata ssp. *lobata*

Hulkraet Kodriver i blomst *Primula veris*

Vi fik at vide, at i spor 7 kan man finde Rød Hullæbe

På vejen tilbage til vandrehjemmet kørte vi forbi Bodils veninde, hvor Bodil endda kunne vælge mellem to par gummistøvler. Bodil valgte de langskafte, det skulle senere vise sig at være en god ide. Inden vi kørte tilbage til vandrehjemmet, fyldte vi benzin på bilen, så den var klar til næste dag. Hjemme på vandrehjemmet sad vi i opholdstuen og nød en flaske rødvin. Det blev nu ikke så sent, da vi var trætte efter den lange køretur, og vi vidste, at der var fuldt program næste dag.

Fredag den 03/06.05

Vi havde alle sovet nogenlunde, det er altid anderledes, når 4 mennesker skal dele værelse. Det lykkedes både Dagmar og Lene at komme op og ned fra de øverste køjer. Morgenmaden var tip top, der var alt hvad hjertet kunne begære af te/kaffe mælk, vand og juice, joughurt, cornflakes, havregryn og myssli, samt lune brød, boller, rugbrød, knækbrød samt ost, marmelade og 4 slags afskåret pålæg, hjemmelavet leverpostej, æg, agurk, så det var nemt at blive mætte og få smurt madpakkerne, vejret var ikke det bedste, det små regnede.

Råbjerg Mile

Vi kørte ad 190 og krydsede E39. Vi kørte gennem Bjergby, hvor vi købte øl. Videre gennem Odden, hvor vi så et skilt ind til Odden Herregård med Villumsens skitsesamling, man kan blive livegen, for et beskedent beløb, dvs man giver en arbejdesweekend om året, og kan så deltage i generalforsamlingen, hvor der serveres gule ærter. Videre op til til Uggerby, th ad M 597 gennem Tversted og Tuen, hvor der findes et ørnereservat, til landevej 40, tv op til Hulsig, hvor vi drejede ind mod Milen.

Vi startede med at plukke lidt Porse, vi var først på vej hen til den samling træer, der er før hovedstien op til Milen, vi så

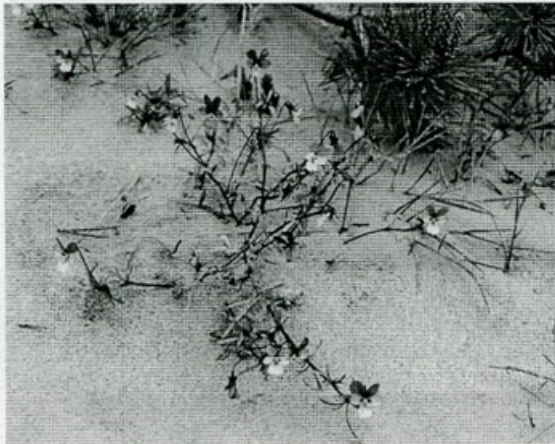

Hjerterbladet Fliglæbe *Listera cordata*

Fra p-plads til milen (Den østlige del)

Mose-Pors
Tredelt Egebregne
Bredbladet Mangeløv
Øret Pil
Hjerterbladet Fliglæbe
Liden Vintergrøn (bl.)
Bleg Star
Glanskapslet Siv
Klit-Stedmoder

Myrica gale
Gymnocarpium dryopteris
Dryopteris dilatata
Salix aurita
Listera cordata
Pyrola minor
Carex pallescens
Juncus articulatus
Viola tricolor ssp. curtisii

Klit-Stedmoder *Viola tricolor ssp. curtisii*

Regnvejr ved Mølsøen

Sand-Siv
Klit-Siv
Almindelig Ulvefod
Smalbladet Mangeløv
Sand-Star (Soldater Star)
Sandskæg
Klit-Svingel

Juncus anceps
Juncus balticus
Lycopodium clavatum ssp. clavatum
Dryopteris carthusiana
Carex arenaria
Corynephorus canescens
Festuca rubra ssp. arenaria

Ved mølsøen:

Kær Ranunkel
Kantet Dueurt
Dværg eller Høst Star, Peter var ikke sikker
Almindelig. Sumpstrå
Kryb Hvene
Vandportulak
Pilledrager
Liden Siv

Ranunculus flammula ssp. flammula
Epilobium tetragonum
Carex serotina ssp. serotina/pulchella
Eleocharis palustris ssp. vulgaris
Agrostis stolonifera var. stolonifera
Peplis portula
Pilularia globulifera
Juncus bulbosus

Rundbladet Soldug *Drosera rotundifolia*

Liden Vintergrøn *Pyrola minor*

På hedearealet

Liden Vintergrøn
Almindelig Firling
Rundbladet Soldug
Liden Ulvefod
Smalbladet Kæruld
Strandbo, med meget lange Støvtråde
Vandnavle
Almindelig Kællingetand
Tusindgylden (rosetter)
Skov Jomfruhår
Almindelig Ulvefod
Almindelig Revling
Børste-Siv
Kattehal (bl og vinter stander)
Almindelig Tranebær i blomst
Klokkelyng
Almindelig Lyng
Almindelig Mosebølle
Pragt Bægerlav – Skarnlagenrød
Brungrøn Bægerlav
Pigget Bægerlav

Pyrola minor
Sagina procumbens
Drosera rotundifolia
Lycopodiella inundata
Eriophorum angustifolium ssp. angustifolium
Littorella uniflora
Hydrocotyle vulgaris
Lotus corniculatus
Centaurium
Polytrichum
Lycopodium clavatum ssp. clavatum
Empetrum nigrum ssp. nigrum
Juncus squarrosus
Lythrum salicaria
Vaccinium axycoccos ssp. axycoccos
Erica tetralix
Calluna vulgaris
Vaccinium uliginosum ssp. uliginosum
Cladonia ?
Cladonia Chlorophaea
Cladonia ?

Egespinder *Lasiocampa quercus*

Egespinder
Mose-Troldurt
Hede-Rensdyrlav
Liden Soldug
Tusindfrø

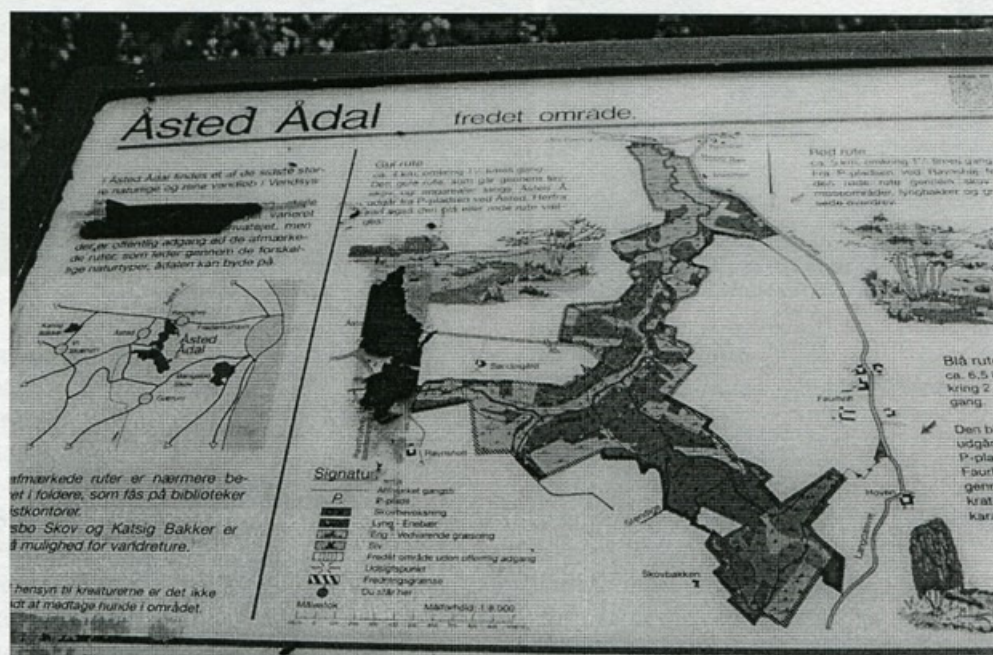
Lasiocampa quercus
Pedicularis sylvatica ssp. *sylvatica*
Cladonia portentosa
Drosera intermedia
Radiola linoides

Her sad vi og spiste frokost, det var næsten holdt op med at regne. Vi sad lige før den næste klit, da vi ville over til den bagved liggende milesø. Da vi kom over til søen, begyndte det rigtig at regne, og det varede ikke længe, før det styrtede ned. Da vi ikke umiddelbart kunne se noget nyt og mere spændende, vendte vi næsen hjemad mod bilerne. Peter sagde vi skulle stile mod det højeste punkt på milen, men vi blev hurtigt spredt ud over det store område, da vi gik i meget forskelligt tempo. Dette medførte at en gruppe gik alt for langt vestpå. Jeg så to grupper komme gående noget tilbage, men på rette kurs, så vendte det bageste par om, og vi troede så, at det ikke var nogle fra vores gruppe, men det viste sig at vi manglede Nete og Lotte. Så stillede Dagmar sig op på en høj bakke top med sin flotte røde jakke og den hvide paraply som et fyrtårn. Hun havde selskab af to andre fra holdet, imens styrtede det ned. Det varede temmelig længe før de to savnede kom hen til bilerne, godt våde og trætte. Resultatet af al den regn blev at ca. 8-10 personer vendte tilbage til vandrehjemmet, de var for våde og trætte, mens vi andre fortsatte.

Faurholt Hede – Åsted Ådal

Vi kørte ad kystvejen 40 gennem Ålbæk og Jerup, i Elling ad M og tv til Mariendal og videre ned til landevej 35 th til Ravnshøj, og der tv til Faurholt, hvor vi parkerede. Vejret var nu blevet bedre sol ovenikøbet, så vi kunne lægge de store regnslag. Gitte besluttede at blive ved bilen, mens vi andre begav os ind i Ådalen, hvor en pragtfuld natur åbenbarede sig. Vi så bl.a.

Femhannet Pil

kirtler på stilk lige ved bladhanget, og skinnende friske grønne blade

Øret Pil

Almindelig Fjerbregne

Almindelig Mangeløv

Bredbladet Mangeløv

Feber-Nellikerod

Eng-Nellikerod

Høj-Nellikerod

Firblad

Ager-Padderok

Stor Konval

Stinkende Storkenæb

Stor Nælde

Almindelig Hundegræs

Almindelig Skovarve

Majblomst

Skovstjerne

Skovsyre

Vild Kørvel

Svensk Hønsbær – Hvide højblade og sorte blomster

Almindelig Mosebølle

Salix pentandra

Salix aurita

Athyrium filix-femina

Dryopteris filix-mas

Dryopteris dilatata

Geum urbanum

Geum rivale

Geum urbanum x *Geum rivale*

Paris quadrifolia

Equisetum arvense

Polygonatum multiflorum

Geranium robertianum var. *robertianum*

Urtica dioica ssp. *dioica* var. *dioica*

Dactylis glomerata ssp. *glomerata*

Moehringia trinervia

Maianthemum bifolium

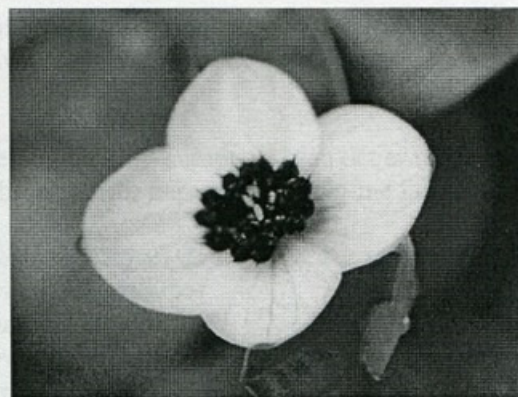
Trientalis europaea

Oxalis acetosella

Anthriscus sylvestris

Cornus suecica

Vaccinium uliginosum ssp. *uliginosum*

Svensk Hønbær – Hvide højblade og sorte blomster *Cornus suecica*

Blåbær
Tyttebær
Sangdrossel
Almindelig Ene
Gyvel
Pille-Star
Krat-Fladbælg
Hindbær
Linjekonval
Almindelig Kohvede
Håret Høgeurt
Almindelige Kongepen
Aks-Bærmispel
Almindelig Guldblomme (bl)
Angelik
Skov-Dunbregne
Håret Frytle
Kambregne

Vaccinium myrtillus
Vaccinium vitis-idaea ssp. *vitis idaea*
Turdus philomelos
Juniperus communis ssp. *communis*
Cytisus scoparius
Carex pilulifera ssp. *pilulifera*
Lathyrus linifolius
Rubus idaeus
Convallaria majalis
Melampyrum pratense
Hieracium pilosella
Hypochoeris radicata
Amelanchier spicata
Arnica montana
Angelica sylvestris
Phegopteris connectilis
Luzula pilosa
Blechnum spicant

Mens vi gik i dette dejlige område blev vejret bedre og bedre og til sidst skinnede solen på os, det var rart at blive varmet og tørret. Gitte havde gået sig nogle ture og plukket en smuk buket af Eng-Nellikerod og en enkelt Høj-Nellikerod.

Vi kørte tilbage til landevej 35 og gennem Sindal til Vandrehjemmet. Vi fik karbonader, kartofler og stuede grøntsager og til dessert en anden slags sød og meget stiv fromage. Allerede kl 19 var vi på farten igen, vi skulle til

**Uggerby strand og –klitplantage. P-pladsen for enden af Uggerby Strandvej
Ved den gamle redningsstation.**

Vi kørte ad 190 Til E39 th af M 597, i Åbyen tv ud til Klitplantagen, her mødte vi Bent Langballe som har en rude derude. Alle deltog, selv dem der havde været meget våde og trætte.

Strandsøerne (vestpå)

Stranden virker umiddelbart som om, det er en forurening en slags sumpgas. Men det er ferskvand der bobler op, det er udløb fra agerland og ikke fra klitten, derfor har vandet den brune farve.

Tæppegræs
Kær-Trehage
Lav Ranunkel
Krybhvene
Tigger-Ranunkel
Vår-Brandbæger
Eng-Kabbeleje
Klit-Stedmoder
Ager-Svinemælk
Roset-Springklap
Almindelig Gåsemad
Glanskapslet Siv – bøjet vækst

Catabrosa aquatica
Triglochin palustris
Ranunculus repens
Arostis stolonifera var *stolonifera*
Ranunculus sceleratus ssp. *sceleratus*
Senecio vernalis
Caltha palustris ssp. *palustris*
Viola tricolor ssp. *curtisii*
Sonchus arvensis ssp. *arvensis*
Cardamine hirsuta
Arabidopsis thaliana
Juncus articulatus

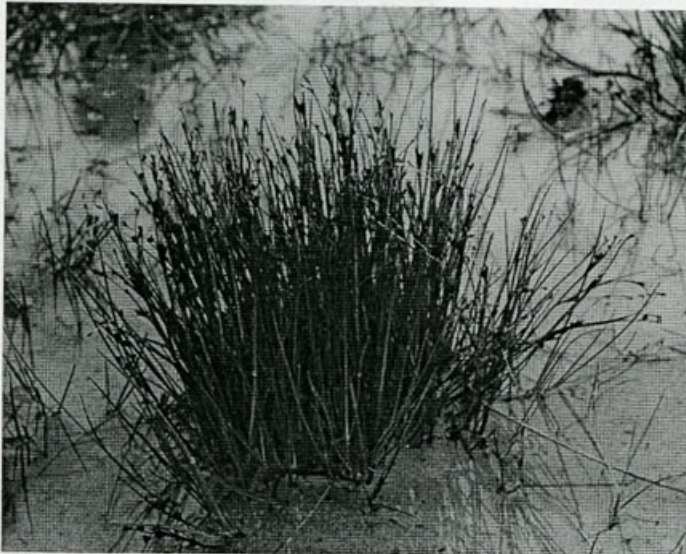
Glanskapslet Siv *Juncus articulatus*

Glat Dueurt
Smalbladet Kæruld
Sump-Forglemmigej
Klit-Siv
Smalbladet Mærke (Sideskærm)
Smalbladet Dunhammet
Liden Andemad
Sand-Siv
Knudearve

Epilobium montanum
Eriophorum angustifolium ssp. *angustifolium*
Myosotis sylvatica
Juncus balticus
Berula erecta
Thyha angustifolia
Lemna minor
Juncus anceps
Anagallis minima

Almindelig Sumpstrå
Klit-Svingel
Sand-Frøstjerne
Almindelig Mælkeurt
Smalbladet Vikke

Eleocharis palustris ssp. *vulgaris*
Festuca rubra ssp. *arenaria*
Thalictrum minus ssp. *minus*
Polygala vulgaris
Vicia angustifolia ssp. *angustifolia*

Sand-Siv – opret vækst *Juncus anceps*

Ca. derfra, den gamle kystskrænt, vest for vejen:

Bjerg-Rørhvene
Blodrød Storkenæb
Hunde-Viol
Blågrøn Rapgræs, som er en underart af Eng-Rapgræs
Eng-Brandbæger
Kær/skærm?-Fladstjerne
Tredelt Egebregne
Almindelig. Mangeløv
Bredbladet Mangeløv
Almindelig Engelsød
Almindelig Fjerbregne
Skovstjerne
Katteskæg
Tyttebær
Angelik
Sibirisk Vinterportulak (rigt blomstrende)
Krat-Fladbælg
Vinter-Eg
Stilk-Eg
Klit-Vintergrøn
Sand-Rotthale
Almindelig Skovarve
Eng-Nellikerod

Calamagrostis epigeios
Geranium sanguineum
Viola canina ssp. *canina*
Poa pratensis ssp. *irrigata*
Arnica jacobaea
Stellaria palustris
Gymnocarpium dryopteris
Dryopteris filix-mas
Dryopteris dilatata
Polypodium vulgare
Anthyrium filix-femina
Trientalis europaea
Nardus stricta
Vaccinium vitis-idaea ssp. *vitis-idaea*
Angelica sylvestris
Claytonia sibirica
Lathyrus linifolius
Quercus petraea
Quercus robur
Pyrola rotundifolia ssp. *maritima*
Phleum arenarium
Moehringia trinervia
Geum rivale

Stenurt
Øst for vejen Bibernelle

Sedum
Sanguisorba minor

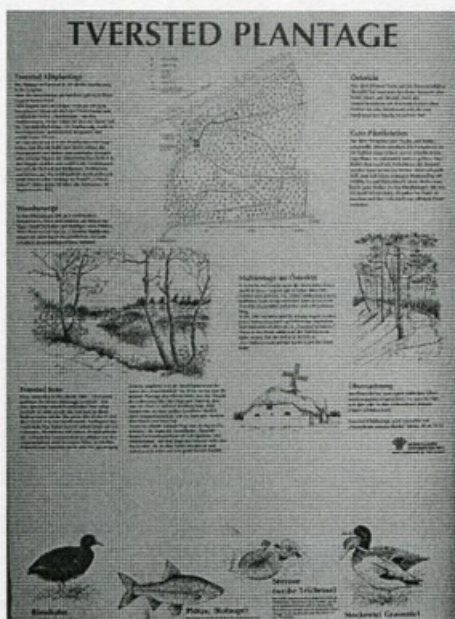
Bredbladet Mangeløv *Dryopteris dilatata*

Så var det slut for denne dag, og vi kørte hjemad. Vi ville ikke ned til motervejen, så vi bad Bodil om at finde en smuk tur hjem, men desværre blev det meget tåget, så det var svært at orientere sig. Vi kørte til Åbyen, hvor vi kørte lige over M til Åsdal og Allingdam og op til Horne og ned til Tornby, derfra tv ud til landevej 55 og tv til Hjørring, synd vi ikke kunne se så meget.

Så skulle støvlerne ordnes og regnslagene hænges op, så vi var klar til næste dags strabadser. Men før vi skulle i seng, skulle vi lige ind og nyde et glas eller to af den medbragte rødvin, men så var vi også tjenlige til at tørne ind.

Lørdag den 04/06.05

Igen op klokken 6 så alle kunne nå at komme i bad og få pakket det vigtigste inden morgenmaden klokken 7.30. Det var det samme overdådige bord, så det nød vi rigtig, og i dag var det også hjemmelavede frikadeller til morgenmaden. Det regnede, da vi kørte af sted.

Tversted Klitplantage.

Vi kørte igen ad 190 og gennem Bjergby og over Mygdal, Uggerby og ud til M 597, gennem Tversted og tv ud til P₁, hvor vi igen mødte Bent Langballe. Han havde lige fået en ny rude derude, så han ville gerne sammen med os, få sat lidt navne på. Det var nogenlunde opholdsvej, men vi havde dog regnslag på, da det så meget lurende ud.

Langs søerne og inde i krattet (vestligt, tæt på Klitten)

Nøkkerose – Hvid åkande *Nymphaea alba ssp. alba*

Gul Åkande

Et meget specielt syn, da flydebladene først lige var ved at folde sig ud.

Almindelig Star

Storblomstret Vandranunkel

Dusk-Fredløs

Engkarse

Mose/ eller Liden Vintergrøn (lukket blomst)

Kambregne

Hjertebladet Fliglæbe

Ensidig Vintergrøn

Grønlig Vintergrøn (rundt blad, rødlig stængel)

Liljekonval

Almindelig Berberis

Nuphar lutea

Carex nigra var. *nigra*

Ranunculus peltatus

Lysimachia thyrsiflora

Cardamine pratense ssp. *pratense*

Pyrola minor eller *Pyrola rotundifolia*

Blechnum spicant

Listera cordata

Orthilia secunda ssp. *secunda*

Pyrola chlorantha

Convallaria majalis

Berberis vulgaris

Grønlig Vintergrøn *Pyrola chlorantha*

Ensidig Vintergrøn *Orthilia secunda* ssp. *secunda*

Stranden

Klit-Fladbælg – smalle blade

Vår-Brandbæger

Blågrøn Star

Kær-Trehage

Klit-Svingel

Gul Iris

Glanskapslet Siv – bøjet vækst

Sand Siv – opret vækst

Vendsyssel Gøgeurt

Aks-Tusindblad (i vandet)

Skjaller

Lathyrus japonicus ssp. *acutifolius*

Senecio vernalis

Carex flacca

Triglochin palustris

Festuca rubra ssp. *arenaria*

Iris pseudacorus

Juncus articulatus

Juncus anceps

Dactylorhiza purpurella ssp. *majaliformis*

Myriophyllum

Rhinanthus

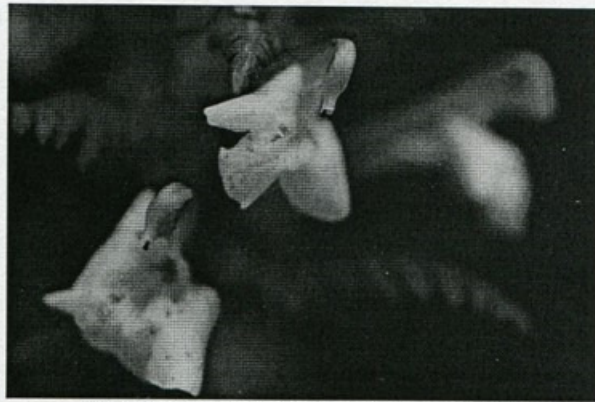
Knude-Firling
Almindelig Ager Svinemælk
Nøkkerose – Hvid åkande

Sagina nodosa
Sonchus arvensis ssp. *arvensis*
Nymphaea alba ssp. *alba*

Vi var gået tilbage mod bilerne og havde stået og nydt synet af de fine Nøkkeroser, da Signe kom med en lille Star til Peter og spurgte, hvad det var for en, for den havde hun ikke set før. Peter hoppede næsten en halv meter op i vejret, og spurgte hvor hun havde fundet den, for det var Krum-Star, og den havde ikke været fundet i de sidste 10 år, så det var om på hælene og ned og se det nyfundne vidunder. Den gjorde nu ikke meget stads af sig, men den blev behørigt fotograferet, af alle som gik med tilbage og så gik snakken om det mageløse fund. Bent var super glad over at have sådan en sjældenhed i sin nye rude.

Krum-Star *Carex maritima*

Trolldurt *Pedicularis palustris* ssp. *palustris*

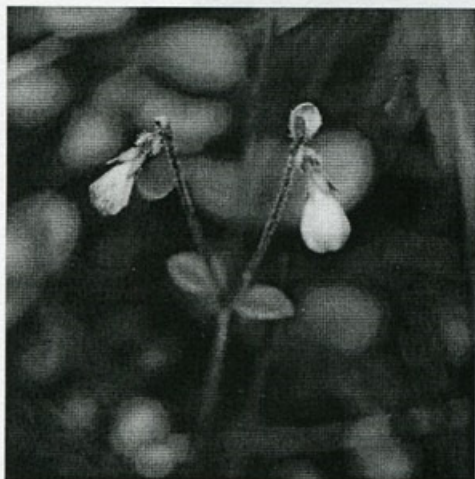
Krum-Star
Eng-Trolldurt, både rød og hvid
Dværgebunke
Følfod med fnok

Carex maritima
Pedicularis palustris ssp. *palustris*
Aira
Tussilago farfara

Og så var det tilbage til bilerne, men vi skulle kun køre et lille stykken ned til

P₂, hvor Østervej danner et T-kryds med vejen ned til den store Parkering.

Vi krydsede en sidevej (Lysvej). Derfra ca. 336 skridt. Der er også en lille km-sten i højre side ad vejen. Th ca 90 skridt

Linnæa *Linnaea borealis* ssp. *borealis*

Linnæa
Blågrøn Star
Knærod, blade + stængel
Mangeblomstret Frytle
Almindelig Mosebølle
Smalbladet Mangeløv

Linnaea borealis ssp. *borealis*
Carex flacca
Goodyera repens f. *repens*
Luzula multiflora ssp. *multiflora*
Vaccinium uliginosum ssp. *uliginosum*
Dryopteris carthusiana

Uggerbys Ås udløb

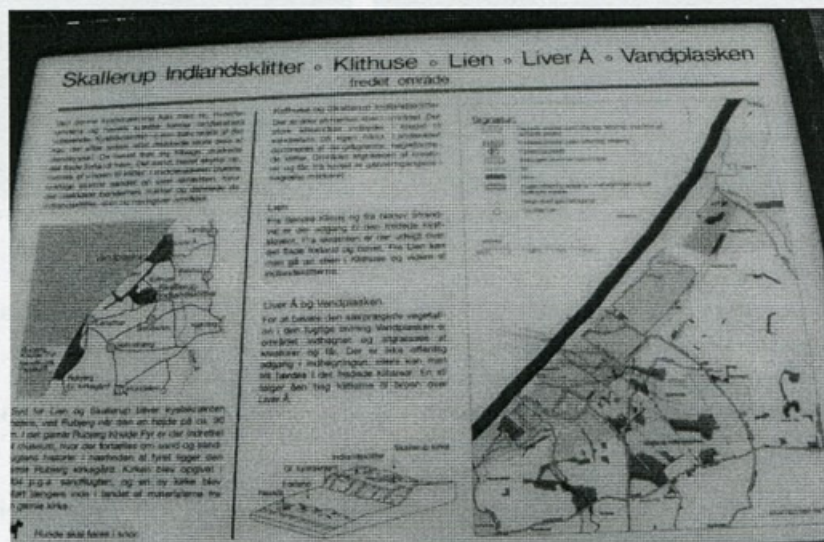
Vi kørte ad Præstebakken, Vestervej og Hængebrovej cykleruten (1) til Vester Tversted, hvor vi kunne se Bodils hus, som det sidste hus på Dorthevej og ud til Uggerby Ås udløb, hvor vi også skulle have gået. Men både fordi området lignede lidt, det vi havde set ved Uggerby Strand, og også fordi vi havde brugt ekstra tid til, da vi gik tilbage til den Krumme Star, blev dette punkt sprunget over. Men vi spiste vores frokost på det dejlige sted, og Bodil fik peget ud hvor hun senere skulle kunne finde Pukkellæbe. Den blev fundet i blomst juli 2005, se selv

Pukkellæbe *Herminium monorchis*

Vandplasken

Vi kørte fra Åens udløb ad 597 gennem Åbyen og til Horne og ud til Tornby, hvor det gik tv ad 55, her kørte vi lidt for langt, så vi måtte vende og køre lidt tilbage og tv i Vidstrup. Der ad vejen helt ud til Kærgård Strand. Så var det tid til at iføre os de lange støvler, som virkelig skulle vise sig at være en nødvendighed. Det var ikke alle det gik med, for det var ikke et nemt terræn, vi skulle ind i.

Vår-Vikke
Kornet Stenbræk
Eng-Nellikerod
Øjentrøst
Tormetil
Slåen
Almindelig Mælkeurt både rød og blå
Almindelig Kattefod
Håret Høgeurt
Hirse-Star

Vicia lathyroides
Saxifraga granulata
Geum rivale
Euphrasia
Potentilla erecta
Prunus spinosa
Pyrola vulgaris
Antennaria dioica
Hieracium pilosella
Carex panicea

Kødfarvet Gøgeurt

Uplettede blade, bredest for nederen og randen af dækbladet næsten uden tænder, hvorimod Purpur Gøgeurt kan have pletter på bladene, og de er bredest midt på, og randen af dækbladet er fint savtandet

Purpur-Gøgeurt

Dactylorhiza incarnata ssp. *incarnata*

Dactylorhiza purpurella ssp. *purpurella*

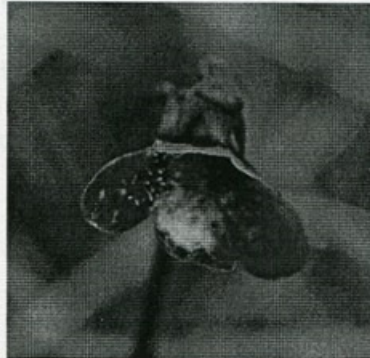
Kødfarvet Gøgeurt *Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata* Purpur-Gøgeurt *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*

Loppe-Star
Vendsyssels Gøgeurt (blade)
Engkarse
Vand Mynte
Græsbladet Vandaks
Bukkeblad
Sort Skæne
Vibefedt – rigtig mange

Carex pulicaris
Dactylorhiza purpurella ssp. *majaliformis*
Cardamine pratense ssp. *pratense*
Mentha aquatica var. *aquatica*
Potamogetonaceae *gramineus*
Menyanthaceae *trifoliata*
Schoenus nigricans
Pinguicula vulgaris

Vibefedt – rigtig mange *Pinguicula vulgaris*

Vissen almindelig Bakketidsel

Vandnavle

Hjertegræs

Kær-Trehage

Hede-Melbærris

Pyramide-Læbeløs

Almindelig Spyd Pil

Tvebo Star

Enskættet Sumpstrå

Strand-Trehage

Mose Vintergrøn

Vandranunkel – enten hårfin ellers almindelig

Eng-Kabbeleje

Sump-Hullæbe blade

Trævlekrone

Liden Padderok

Carlina vulgaris ssp. *vulgaris*

Hydrocotyle vulgaris

Briza media

Triglochin palustris

Arctostaphylos uva-ursi

Ajuga pyramidalis

Salix hastata ssp. *vegeta*

Carex dioica

Eleocharis uniglumis ssp. *uniglumis*

Triglochin maritima

Pyrola minor

Ranunculus aquatilis var. *diffusus/aquatilis*

Caltha palustris ssp. *palustris*

Epipactis palustris

Lychnis flos-cuculi

Equisetum variegatum

Pyramide-Læbeløs *Ajuga pyramidalis*

Hvidgrå Draba – ligner kogler *Draba incana*

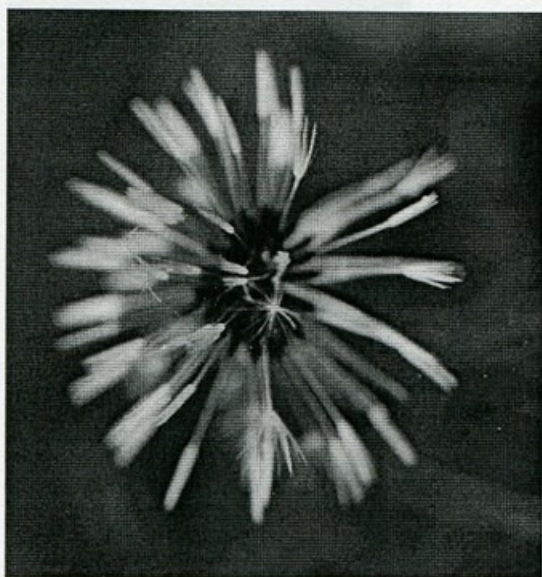
Slank Blærerod (blade)
Kær-Padderok
Almindelig Fjærbregne
Tagrør

Utricularia australis
Equisetum palustre
Athyrium filix-femina
Phragmites australis

Nu skulle vi have set Mygblomst, Pukkellæbe og Dværgulvefod, men enten havde det været alt for koldt, så de endnu ikke var kommet frem, eller også var det alt for vådt. Vandet gik helt op til det øverste af støvleskafterne, og bedst som vi stod ude i Vandplasken, levede den virkelig op til sit navn, det begyndte at styrte ned, så der var vand over det hele. Det var lidt besværligt at få sine støvler med op ad dyndet, hver gang man tog et skridt frem.

Bredbladet Kæruld
Mose-Troldurt
Hjertegræs
Klit-Kambregne
Almindelig Vandranunkel
Liden Snerre
Sand-Rottehale
Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte
Gråfrugtet Sand-Mælkebøtte
Hvidgrå Draba – ligner kogler

Eriophorum latifolium
Pedicularis sylvatica ssp. sylvatica
Briza media
Blechnum spicant
Ranunculus aquatilis var. aquatilis
Galium pumilum gruppen – G. sternerii
Phleum arenarium
Erythrosperma-gruppen
Obliqua-gruppen
Draba incana

Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte *Erythrosperma-gruppen*

Dagmar og Bodil kom tilbage før os andre, da de ville ikke gå i alt det vand. De kunne ikke se Gitte, men Nete og Lotte pegede på Gitte, som lå ovre i det flotte høje græs, indpakket i sit regnslag, mens en slamsuger forstyrrede stilheden. Her stoppede vi for i dag, der var ikke rigtig tid til mere, men Lene fik lige et par kopper te, inden vi kørte, da hun som en af de sidste kom hen til bilen. Vi kørte først hen og afleverede de lånte gummistøvler og fyldte benzin på bilen, inden vi kørte hjem til vandrehjemmet. Der var heldigvis tid til at få ordnet de møjbeskidte støvler og regnslag, inden vi skulle spise. Vi fik kogt skinke, fløde kartofler, grøntsager og gulerødder og til dessert fik vi fløderand. Peter gav rødvin, fordi Signe havde fundet Krum-Star, og han gav Rasmus en T-shirt, fordi han var medturløder, da det er vigtigt, at det er nogle nye unge, som kan overtage denne rolle for Botanisk Forening. Derefter satte vi os ind i dagligstuen og hyggede os med rødvin, vi fik snakket og set billeder, inden vi tørnede ind.

Søndag den 05/06.05

Igen oppe klokken 6 og nu skulle vi også se at få pakket vores ting inden morgenmaden, for vi skulle af sted klokken 8.30, som vi plejede. Det var så med at få regntøj og støvler arrangeret, da vi skulle have flere stop undervejs.

Serritslev kirke

Første stop var nemt at nå, da vi bare kørte ud af 190 til vi kunne se kirken, der var kun lidt at se, da kirkegårdsmuren var rensset med en gasbrænder.

Almindelig Dværgløvefod *Aphanes arvensis*

Murrude på kirkevæggen

Asplenium ruta-muraria

Almindelig Dværgløvefod på toppen af kirkegårdsmuren *Aphanes arvensis*

Derfra kørte vi videre til en meget mere spændende kirkegårdsmur.

Hallund kirke

Vi fortsatte ad 190 forbi Brønderslev og tv gennem Øster Brønderslev til vi nåede Hallund kirke, der var en helt vidunderlig stenmur med mange planter

Murkronen

Nordisk Radeløv
Skør Bægerbregne

Asplenium septentrionale
Cystopteris fragilis ssp. *fragilis*

Almindelig Mangeløv
Tredelt Egebregne
Almindelig Engelsød
Murrude
Hvid Stenurt
Kærmindesøster
Forglemmigej
Mange forskellige mosser og laver

På murkronen
Håret Høgeurt
Små Løjtnanshjerter
Kongelys blade

Dryopteris filix-mas
Gymnocarpium dryopteris
Polypodium vulgare
Asplenium ruta-muraria
Sedum album
Anchusa myositidiflora
Myosotis

Hieracium pilosella
Dicentra formosa
Verbascum

Det var kirketid, men vi måtte skuffe præsten, vi skulle videre til Tingskov plantage, og vi kørte tilbage gennem Øster Brønderslev og syd om Brønderslev, i den anden rundkørsel over Store Vildmose, th ad 515 i rundkørslen og videre ad 515 og udenom Aabybro. Th ad 11 til gennem Brovst til 29s, hvor vi drejede tv og kørte til km sten nr. 11. Det var ikke godt at parkere her på landevejen, da der var fuldt optrukne linjer, så vi måtte næsten helt ned i grøften, mens andre parkerede på en sidevej i skoven.

Tingskov

Man havde en fornemmelse af der ventede os noget specielt, da parkeringsstedet ikke var det bedste, og under et væltet træ så vi

Flad Ulvefod
Tue-Siv

Diphasiastrum complanatum ssp. complanatum
Juncus tenuis

Flad Ulvefod
Diphasiastrum complanatum ssp.
complanatum

På vejen tilbage fortalte Bjarne, at det også var i dette område, man kunne finde få eksemplarer af Vår-Kobjælde, ved Holmsøhøj, men vi gik ikke ned og så stedet. Vi kørte tilbage ad 29s til landevej 11, så tv til Fjerritslev, der th til Parkeringspladsen ved Svinkløv Camping.

Svinkløv Camping

Vi gik ind ad en sti th for autoværnet, dvs ikke alle, for det så meget udvejsomt ud, og det kom til at passe. Vi gik gennem et højt pilekrat og stikkende graner i en moseagtig sump og over et bundløs vandløb, men hvad betyder alt det, når det lykkedes at finde

Almindelig Koralrod *Corallorhiza trifida* ssp. *trifida*

Skov-Dunbregne
Tredelt-Egebregne
Bredbladet Mangeløv
Tranebær
Hjertebladet Fliglæbe
Og ikke mindst
Almindelig Koralrod

Phegopteris connectilis
Gymnocarpium dryopteris
Dryopteris dilatata
Vaccinium axycoccus ssp. axycoccus
Listera cordata

Corallorhiza trifida ssp. trifida

Svinklovene

Vi kørte lidt tilbage ad vejen og th mod Svineklovene tæt ved Grønnestrand. Her satte vi os og spiste frokost. Her var utroligt flot og meget specielt for denne weekend, det regnede ikke, så det var bare med at nyde det. Det er nogle flotte og stejle bakker, så vi var flere der mere tog den på enden ned, for ikke at skride. Fordi det havde regnet i flere dage, var stien meget glat, så hellere bruge græsset og bagdelen.

Læge-Kokleare
Dunet Vejbred
Hulkravet Kodriver
Følfod
Hjortetunge

Cochlearia officinalis ssp. *officinalis*
Plantago media
Primula veris
Tussilago farfara
Phyllitis scolopendrium

Hjortetunge *Phyllitis scolopendrium*

Bakke-Jordbær
Skov-Jordbær
Blodrød Storkenæb
Liden Snerre

Fragaria viridis
Fragaria vesca
Geranium sanguineum
Galium pumilum gruppen *G. sternerii*
Almindelig Månerude, på den grusede bakke, der var rigtig mange *Botrychium lunaria*

Dunet Vejbred *Plantago media*

Almindelig Månerude *Botrychium lunaria*

Her sagde vi farvel, men så var der lige en lille krølle mere, vi skulle opleve. Bjarne og Lone havde fundet et væld i en kløft ikke så langt fra parkeringsstedet, så vi var fire biler der fortsatte ind i skoven, og de viste os et vidunderligt sted, eneste minus var myg og mitter, men vi opdagede først bagefter, at de havde forsynet sig med lidt/meget fra os allesammen.

Kløft med kildevæld

Linnæa

Linnaea borealis ssp. borealis

Kambregner, mange store og flotte

Blechnum spicant

Mange Mosser

Nu kunne det ikke vente længere, vi måtte hjemad.. Tilbage til Fjerritslev, ad 29 over Aggersund mod Års. Men inden vi kom dertil var blodsukkeret lavt, så vi kørte ind på en rasteplads. Her støtte vi ind i tøsebil nr. 1, der havde fået en mandlig co-driver med, også de trængt til te/kaffe og is. Fra Års tog vi 535 ud til motorvejen E45, derfra sydpå til afkørsel 42, derpå ad 21 til Ebeltoft færgehavn. Nu var det godt med en pause og en kop te. Der var rigtig mange med færgen, så vi fik ikke noget bord. Trafikken gik rigtig fint fra Odden og ind til vi nåede motorvejen ved Holbæk, ingen trossede overhalinger. Men lige før Roskilde stoppede trafikken fuldstændig, og vi ventede mere end ½ time, før vi igen kunne begynde at snegle os videre. Hvad der var sket vides ikke, men vi så da to kranbiler køre forbi os ude i nødsporet. Dagmar, Bodil og Gitte blev sat af på Hvidovre station, og Lene kørte hjem. Desværre vidste vi ikke at S-tog trafikken mellem Hvidovre og Valby var indstillet og der var sat busser ind, men de kørte ikke så tit søndag aften. De måtte desværre vente næsten ½ time inden de kom videre og hjem efter en lang, anstrengende, men meget spændende og god tur, selvom vejret havde været lidt vel vådt.

Kløft med kildevæld

Turen Hvidovre→Hjørring

Torsdag den 2/06.05

Den direkte vej fra Hvidovre til Odden færgehavn og med færgen til Ebeltoft.

Kort 7:

Ad [21] direkte op til [16] - tv til motorvejen og th ad [E45], men hurtigt af igen ved afkørsel 40.

Th og igen th ad [503] **M**, væk fra **M** gennem Ålum, forbi Skjern Hovedgård – gennem Løvskal og følge [503] over NørreÅ dal til Vejrumbro.

Kort 4:

I Vejrumbro th ad **M** op til Ørum - Tjele – Vammen og op mod Hvorum. Lidt før Hvorum tv mod Klejtrup. I Klejtrup th til Hvilsom, og der tv til Simsted og ud til landevej [13].

Th ad [13] til rundkørsel, der ad [29] til den næste rundkørsel.

Kort 3:

Th langs med Halkjær Å dal til Troelstrup og Blære Stationsby. Tv til Blære, krydse [187] lidt th og så tv mod Borup. I Borup tv ad **M** op til Skarp Salling. Her th ad [29] over Aggersundbroen. Lige efter broen th mod Manstrup.

Kort 2:

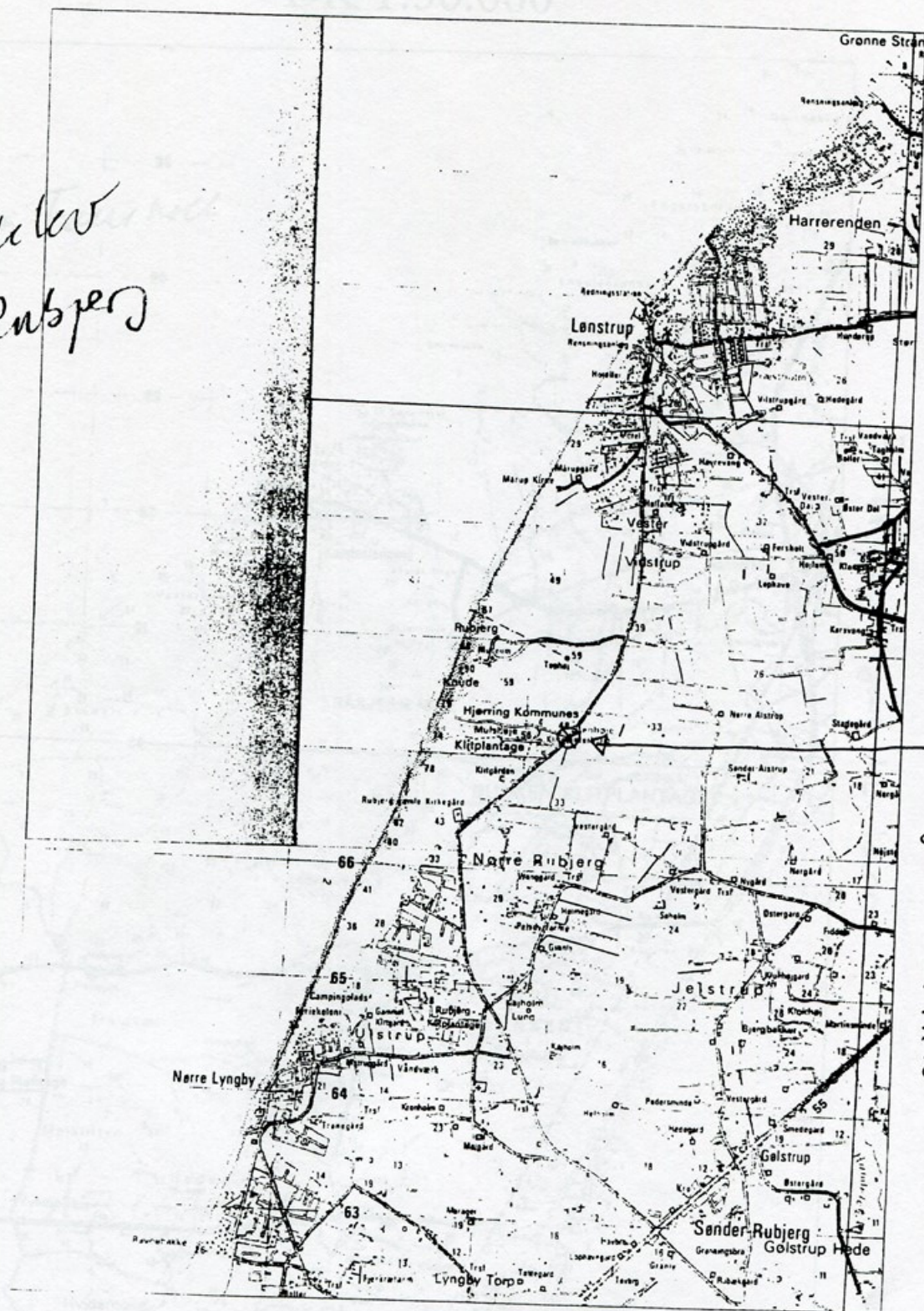
Gennem Manstrup og lige ud til vi rammer en ny **M**, tv ad denne gennem Tingskov, th ad [11] gennem Trandum og Trandum enge. I Birkelse tv mod Ryå og videre ud til [55]. Th og snart efter tv ad [585] til vi når [559]. Vi fortsætter i rundkørslen ad **M** gennem Vildmosen til Stenum.

Kort 1:

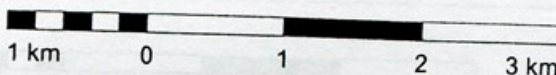
I Stenum tv ad **M** til Vredsted og videre ad **M** til Vittrup. Th ad [55] til Hjørring, hvor jeg håber I ved hvor vandrehjemmet ligger.

DK 1:50.000

5
m. deler
v. Rubjerg

Landsk. v. 2. juni kl. 19.15

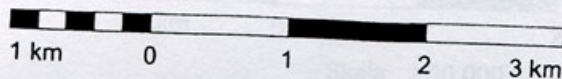
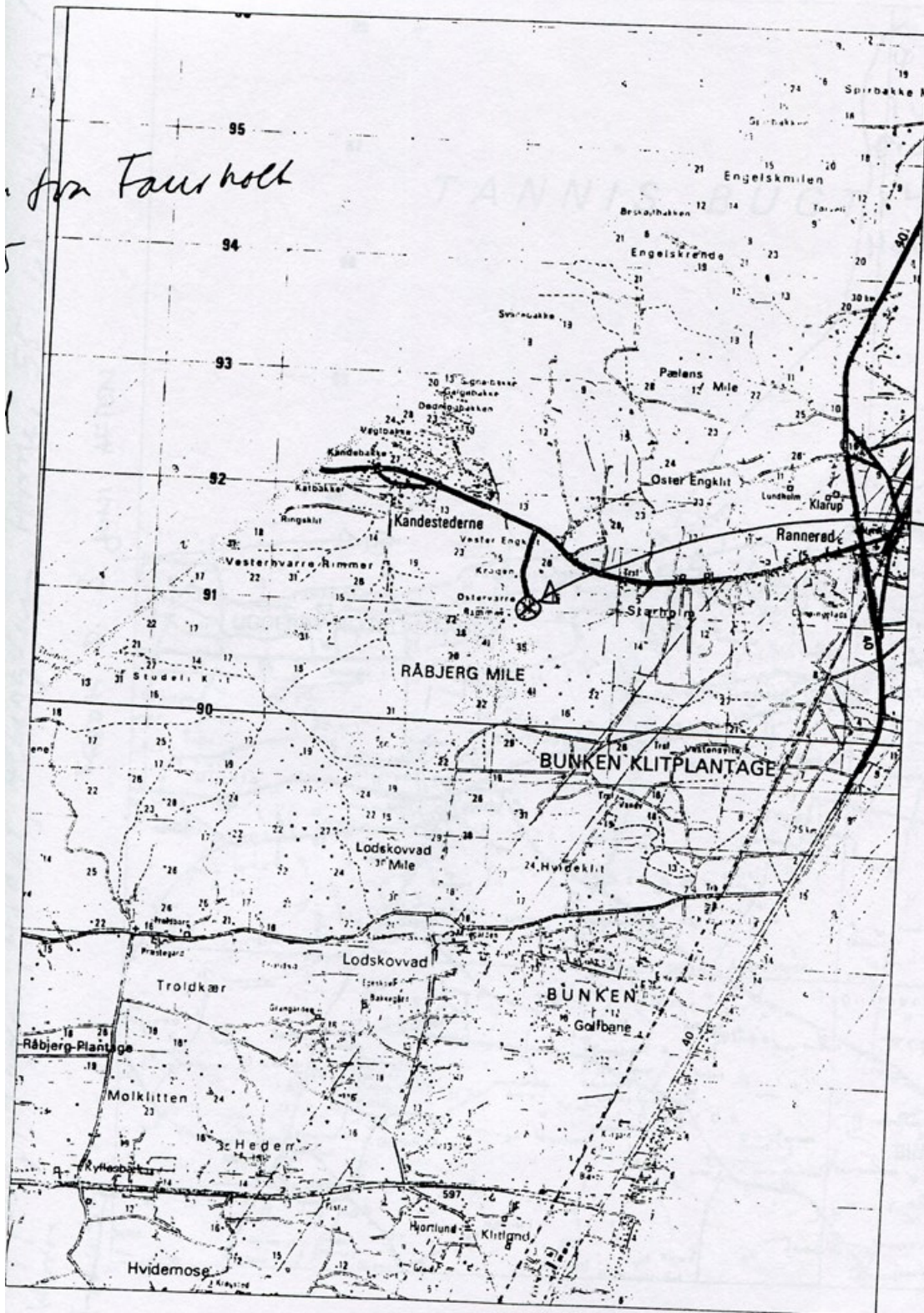
Skala: 1:50.000

DK 1:50.000

for Faurholt

TREDAG D. 3. Juni KL. 10.00

Skala: 1:50.000

Side 29

Kort & Matrikelsturelsen

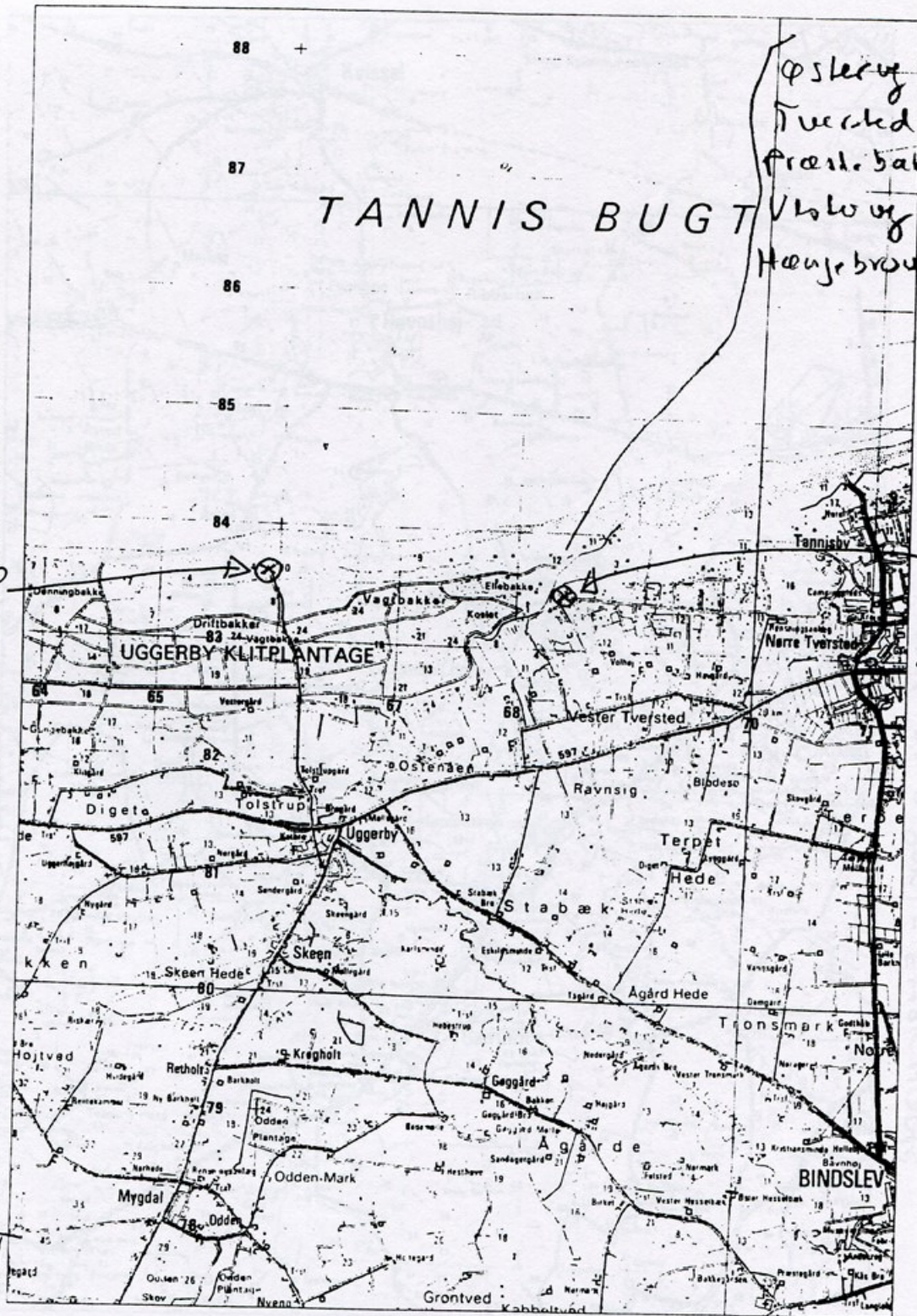
motorvej

DK 1:50.000

Uggerby, Tøgen, Hval, Høngden, Hørne, 55 km i 1440 nr 12

Torsdag d. 3. juni Aften

Torsdag

Østerg
Tversted
Frøst. bak
Høngden
Høngden

Lørdag d. 4. juni Formiddag

1 km 0 1 2 3 km

Skala: 1:50.000

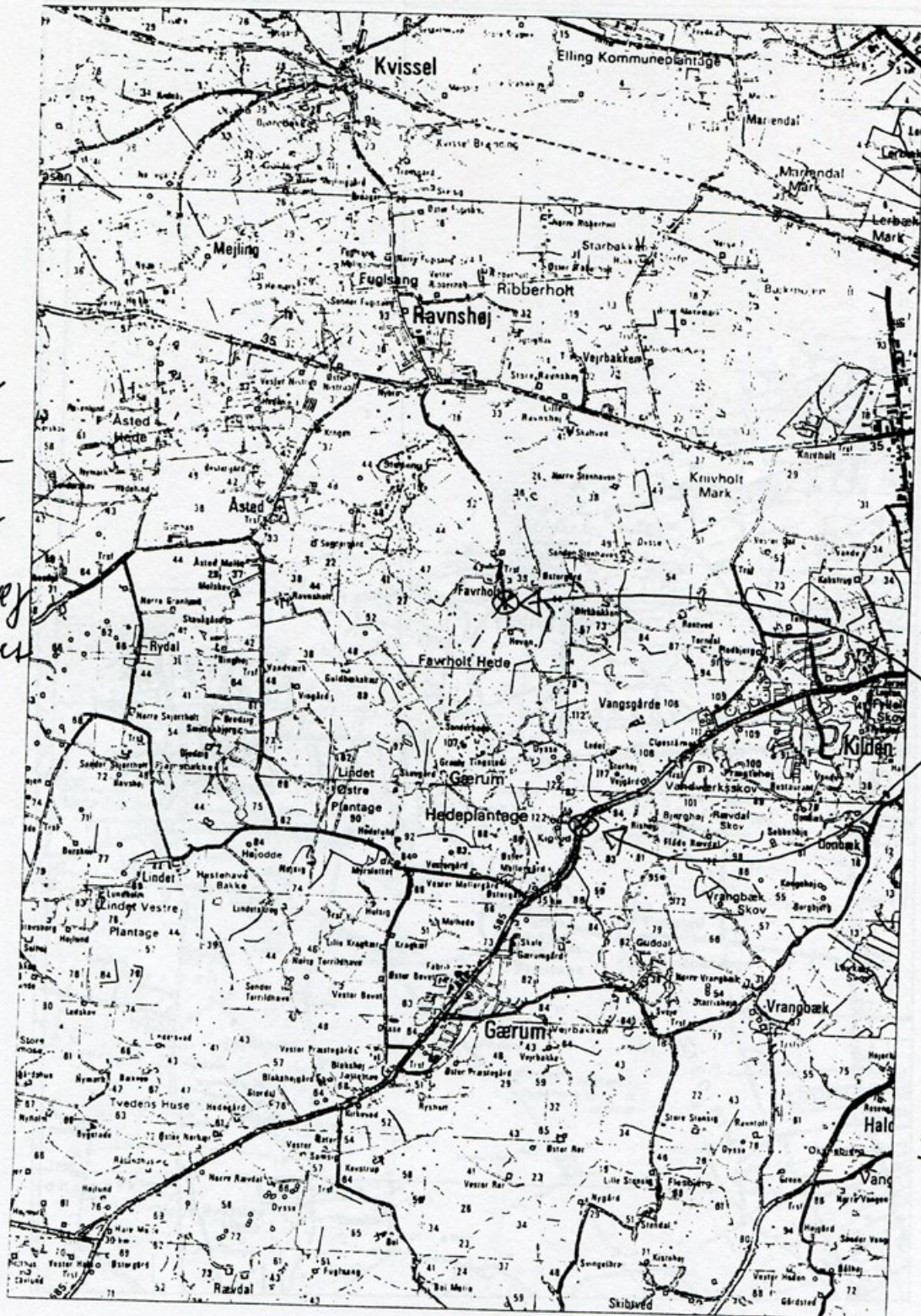
Side 30

Kort & Matrikelstyrelsen

DK 1:50.000

bok
up
ling
væn-
dsoz
væn, kej
vænhol

FRIDAG D. 3 JUNI - EFFTER MIDTAG

1 km 0 1 2 3 km

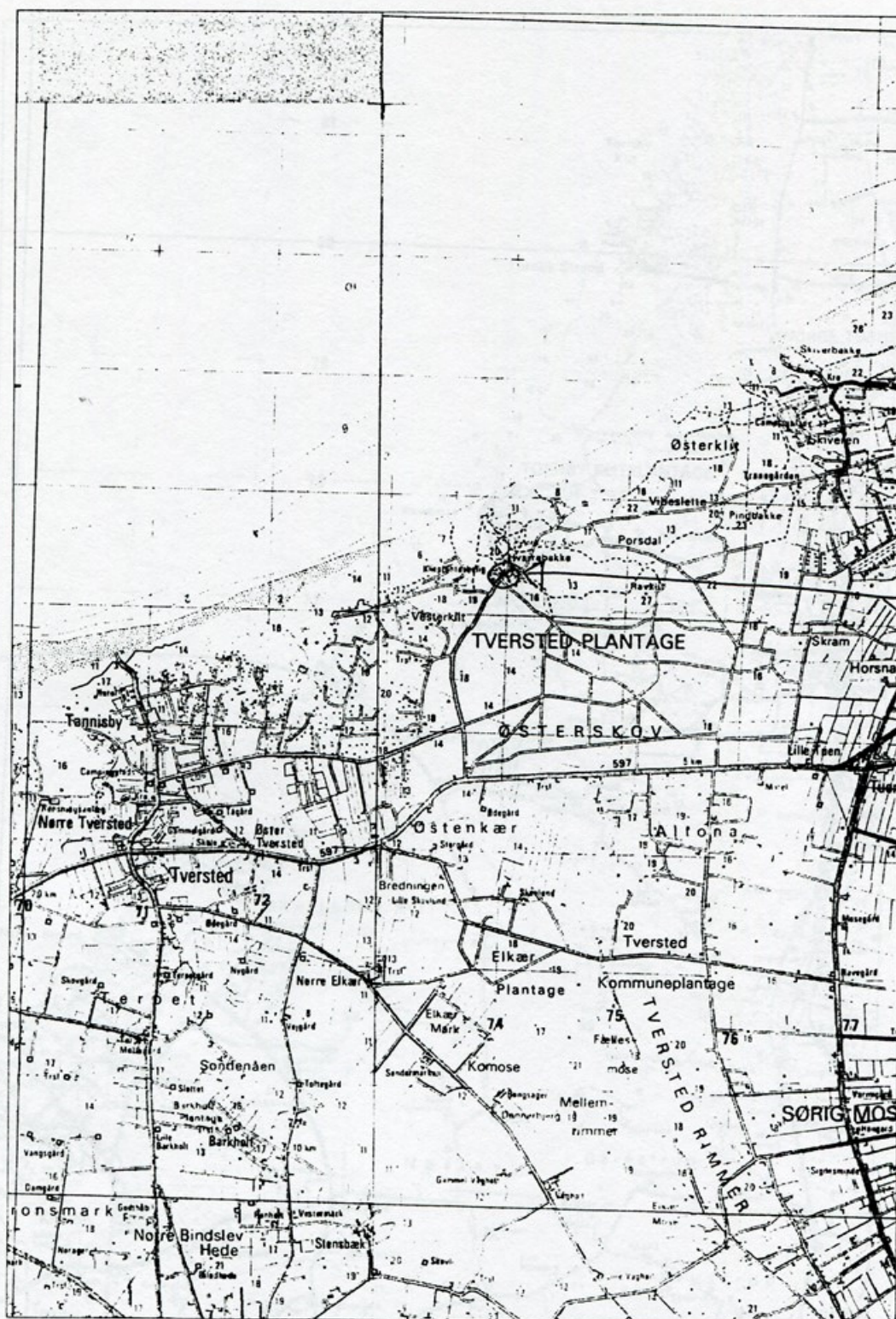
Skala: 1:50.000

Side 31

Kort & Matrikelstyrelsen

DK 1:50.000

Læst d. 4. juni kl. 9.00 P1

1 km 0 1 2 3 km

Skala: 1:50.000

Side 32

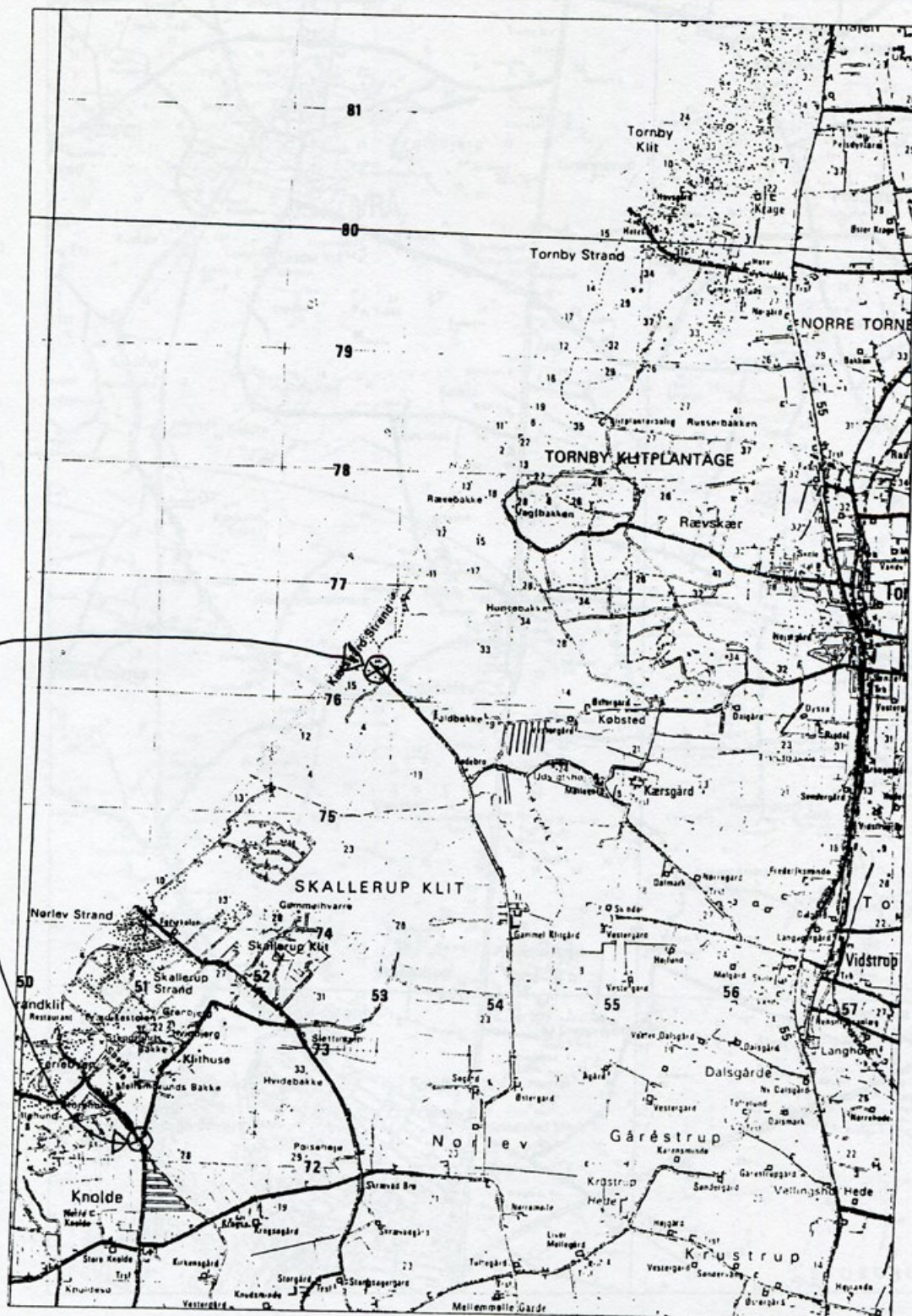
Kort & Matrikelstyrelsen

gennem
i hand og 597

DK 1:50.000

LØRDAG D. 4

1 km 0 1 2 3 km

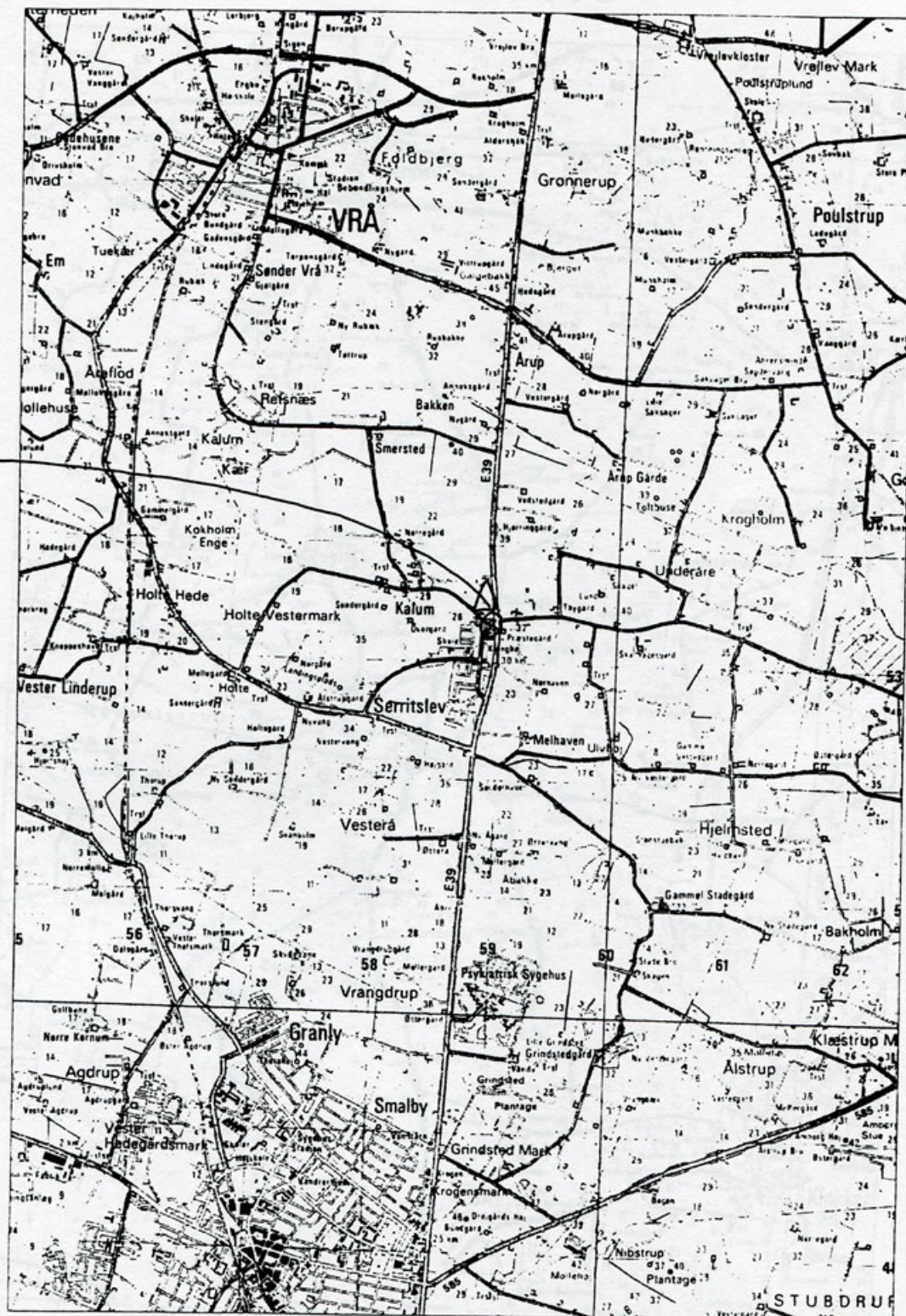
Skala: 1:50.000

Side 33

DK 1:50.000

Søndag D. 5. Juni kl. 9.00

1 km 0 1 2 3 km

Skala: 1:50.000

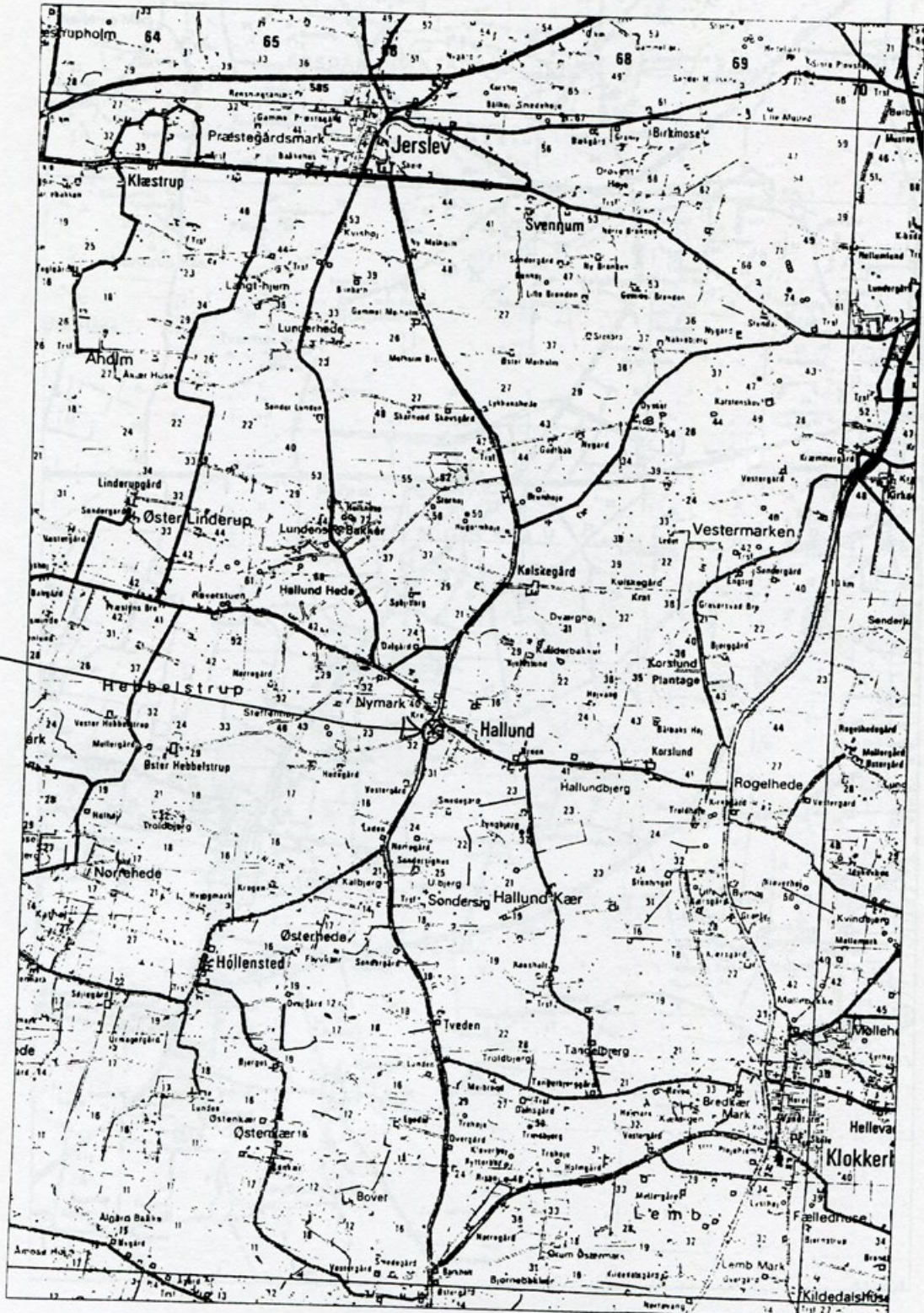
Side 34

Kort & Matrikelstyrelsen

DK 1:50.000

Sædskt d. 5. juni 1871

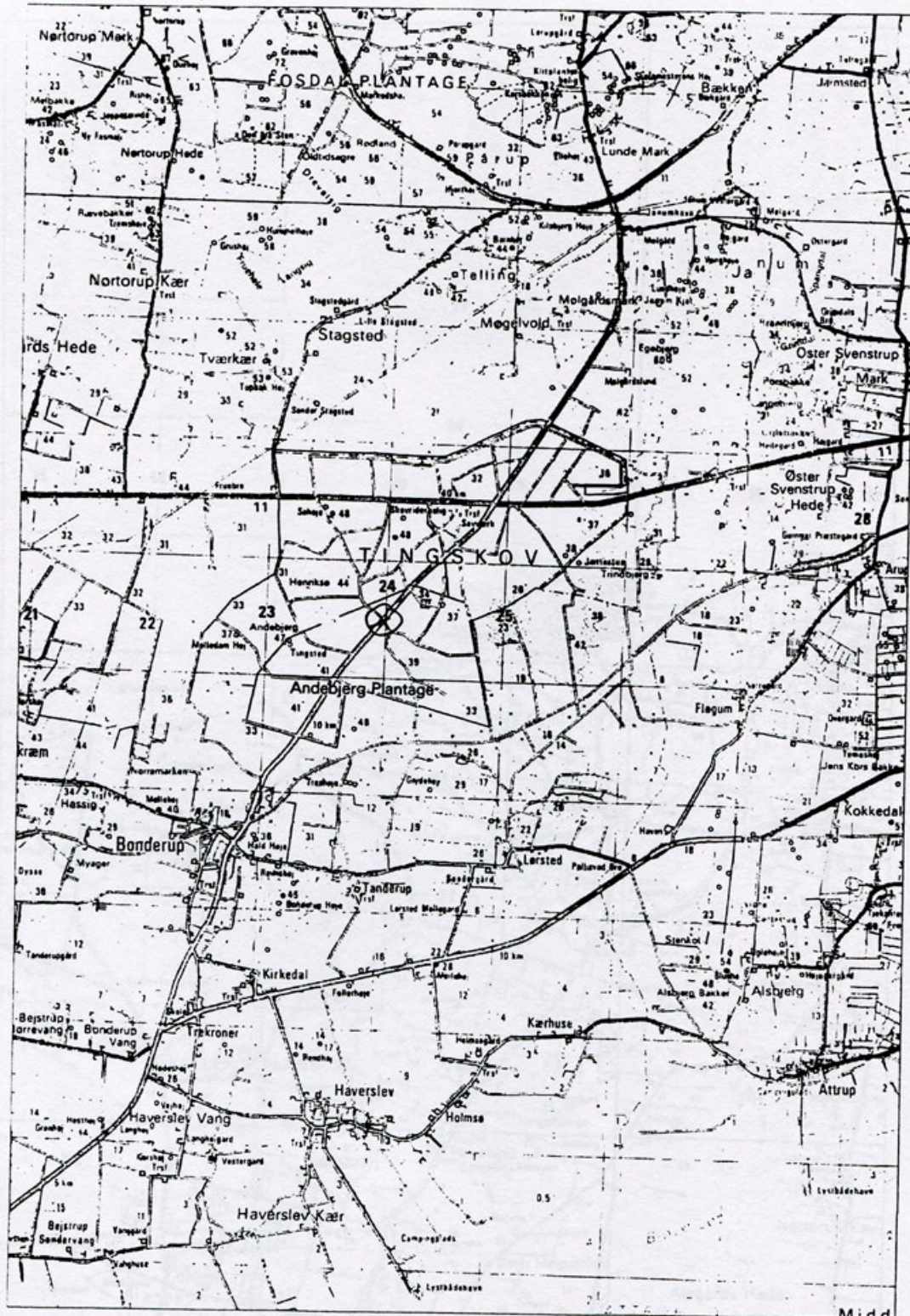

1 km 0 1 2 3 km

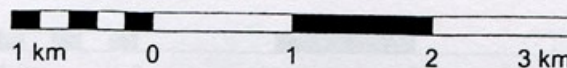
Skala: 1:50.000

DK 1:50.000

SANDAG D. 5. JUNI FROEST

Skala: 1:50.000

Side 36

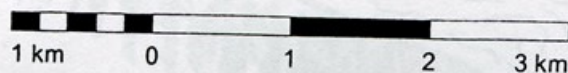
Kort & Matrikelstyrelsen

DK 1:50.000

Sandvig d. 5. juni 1871 EF. F. R. M. D. D. S.

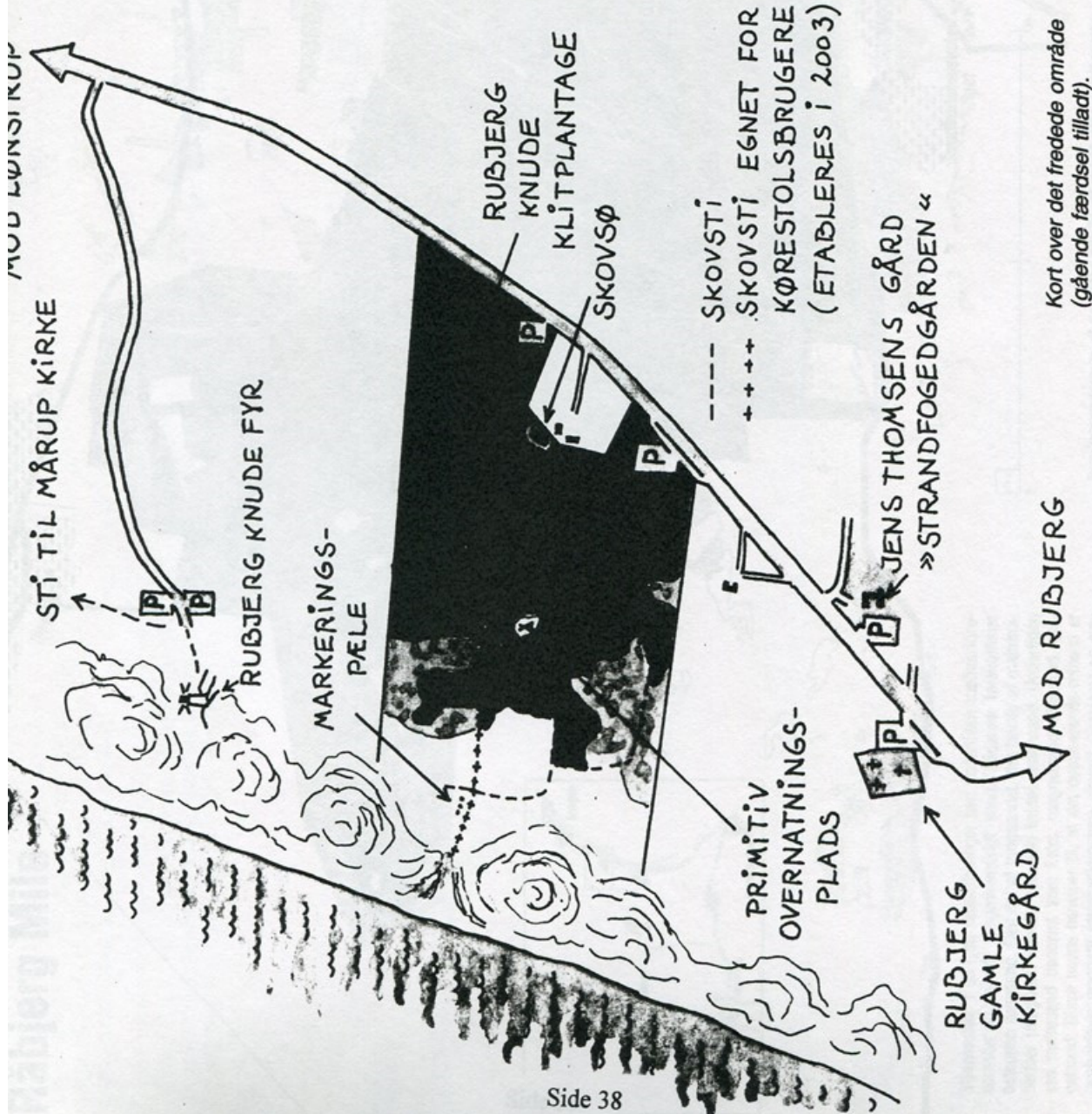

Skala: 1:50.000

Side 37

Kort & Matrikelstyrelsen

Gård"
 I 1724 blev der bygget en degnebolig lige nordøst for Rubjerg Kirke. I 1853 blev der på stedet opført en ny ejendom. De ældste dele af strandfogedgården stammer fra den tid. Gården har været i samme slægts eje fra 1815 til i dag.
 Jens Thomsen overtog i 1838 gården efter sin far og fik samtidig hvervet som strandfoged. Jens Thomsens forældre blev boende på gården på aftægt, og det samme gjaldt for Jens Thomsen, da hans svigersøn i 1885 overtog driften.

Gården har i årenes løb gennemgået en del om- og tilbygninger i takt med de vekslende behov i landbruget. I 2000 lejede Vendsyssel Historiske Museum bygningerne for her at kunne fortælle om livsvilkårene i de fire kystsogne ved Lønstrup Klint og om de særlige naturforhold, der findes her.

Der vil blive fortalt om strandingerne langs kysten, om sandflugtsbekæmpelsen, om turismen, om fugletræk og om Rubjerg Knude Fyr. Indretningen af gården og opbygningen af udstillingerne vil ske over en årrække.

Råbjerg Mile

Side 39

Sillemestøv. I de lyse sandaflejringer kan undertiden træffes forekomster af mærkt, tungmineraligt sand. Sådanne forekomster betegnes tungsand. Den del af tungsandet, der består af malmminerale (magnetit, ilmenit, hæmatit) kaldes malmsand. Undertiden ses malmsand benævnt som f.eks. magnetsand, titansand, grænatsand. Disse navne henviser til, at det dominerende mineral er henholdsvis magnetit (magnetjernsten), ilmenit (titanjern) og grænat. Tungsandet aflejres samlet og i striber eller pletter, fordi det vejer mere end det hvide kvartssand. På enen kaldes tungsandet Sandspringeren er et dagaktivt lille brunt insekt med sandfarvede pletter. Den lever af andre insekter, som fanges i løb og spring. Når sandet nærmer sig 30 °C går den på "hæspidsarme" eller også flyver.

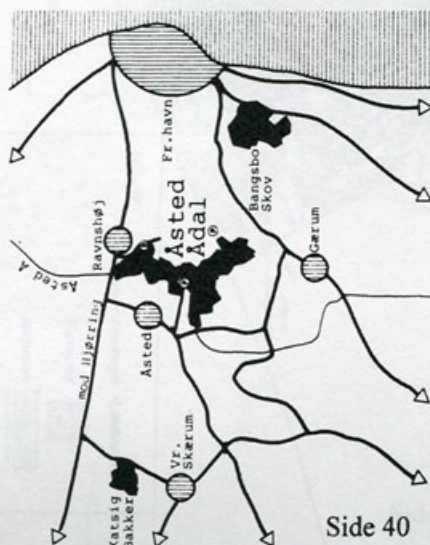
The map shows the coastal area around Råbjerg Mile. Key features include:
- **Hulsig** and **Skagen** at the top left.
- **Råbjerg Mile Camping** near the center.
- **Sandfarsøvejsskolen** and **Bibberstovvejsskolen** on the right side.
- A large area labeled **RÅBJERG MILE** representing the dunes.
- An inset map at the bottom left shows the location relative to other towns like Hirtshals, Hjørring, Frederikshavn, and Skagen.
- A legend titled 'Signaturforklaring' explains symbols for roads, forests, and buildings.
- A scale bar indicates distances from 0 to 2 km.

Sandspringeren er et dagaktivt lille brunt insekt med sandfarvede pletter. Den lever af andre insekter, som fanges i løb og spring. Når sandet nærmer sig 30 C°, går den på "tåspidserne", eller også fliv-

Signaturforklaring

Asted Adal er et karakteristisk nordjysk å- og bakkelandskab. Området er enestående ved at være et af de få steder, hvor man kan følge et større uforurenet og ureguleret vandløb.

I 1967 sikredes ådalen ved fredning. Arealer af privatejede skove- og græsningsarealer drives af de omkringliggende landbrug, men der er offentlig adgang til en stor del af området (se kortet).

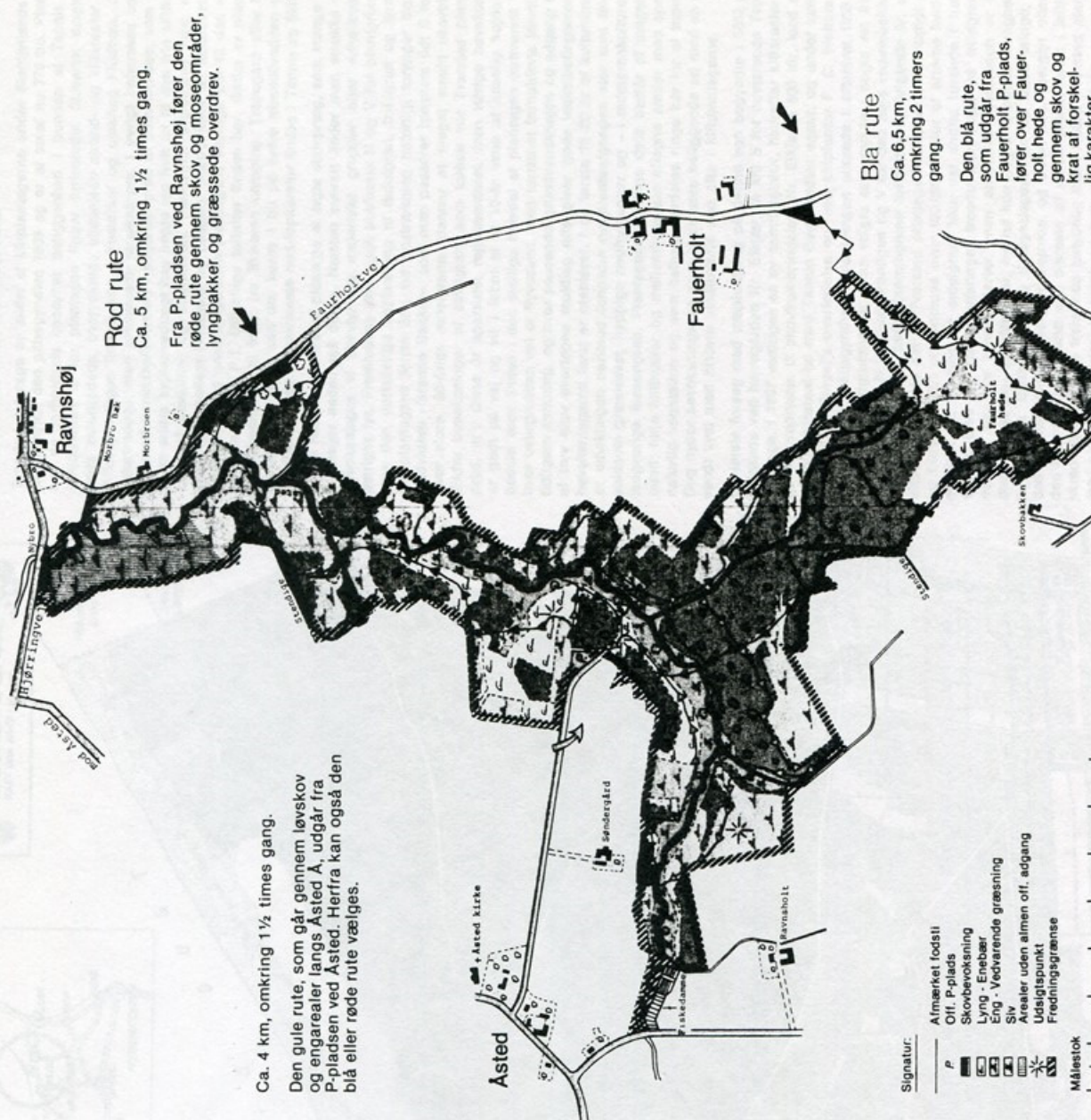

De afmærkede stier fører langs åen og dens skrænter, som er dannet ved, at vandet i tidens løb har skåret sig dybt ned i landskabet.

I områdets sydlige del, hvor den blå rute udgår, ligger Fauersholt hede med en storslået udsigt over store dele af Vendsyssel.

Der er også en storslået udsigt fra lymbakken ved P-pladsen øst for Asted kirke, hvor alle tre afmærkede stier passerer forbi. Herfra kan hele åsystemet overskues.

At hensyn til kreaturerne er det ikke tilladt at medtage hunde i området. Fiskeri er ikke tilladt.

Rod rute

Ca. 5 km, omkring 1½ times gang.

Fra P-pladsen ved Ravnshøj fører den røde rute gennem skov og moseområder, lymbakker og græssede overdrev.

Ca. 4 km, omkring 1½ times gang.

Den gule rute, som går gennem løvskov og engarealer langs Asted Å, udgår fra P-pladsen ved Asted. Herfra kan også den blå eller røde rute vælges.

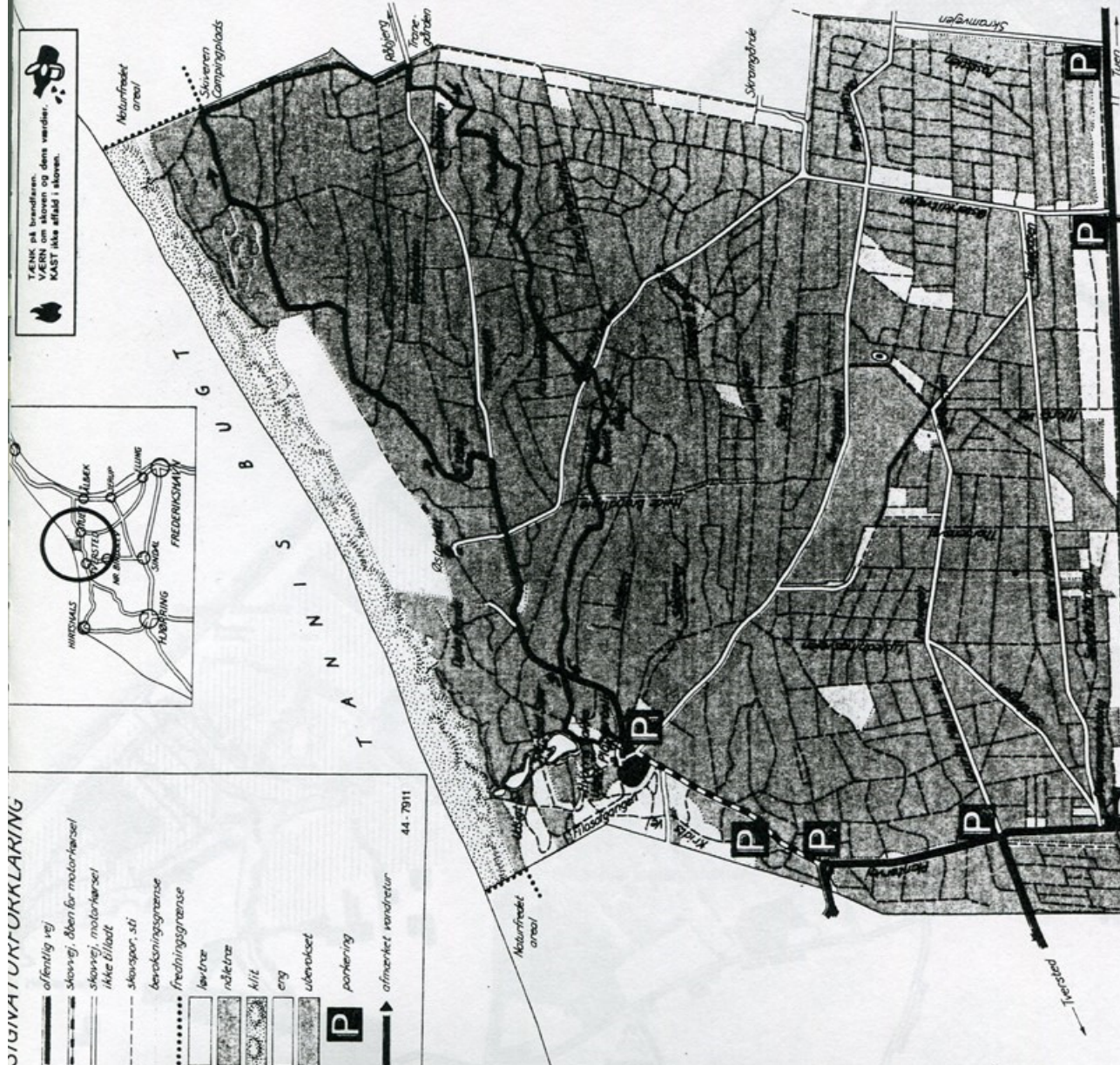
Blå rute

Ca. 6,5 km, omkring 2 timers gang.

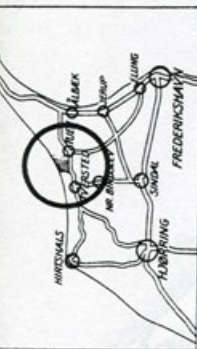
Den blå rute, som udgår fra Fauersholt P-plads, fører over Fauersholt hede og gennem skov og krat af forskellig karakter.

- offentlig vej
 — skovvej, åben for motorhørsel
 — skovvej, motorhørsel
 — ikke tilladt
 - - - skovspor, sti
 fredningsgrænse
 [] løvtræ
 [] nåletræ
 [] klit
 [] eng
 [] udyrket
 [] portering
 [P] afmærket vandretur

44-7911

TÆNK på brandfaren.
 TÆNK om branden og dens værdier.
 KAST ikke affald i skoven.

TVERSTED KLITPLANTAGE

Tversted plantage er ældst af klitplantagerne under Nordjyllands st. skovdistrikt; den påbegyndtes 1858 og er af areal nu 775 ha. Plantagen har en forholdsvis beskyttet beliggenhed i bunden af Tannis B. Umiddelbart ø for plantagen ligger feriestedet Skiveren omgivet store naturfredede, overvejende statsjede strand- og klitarealer. Ø V for plantagen ligger man, i Vesterklit og omkring Flodbæk, dej naturfredede, men privatejede strækninger. I øvrigt beherskes området mod Tannisby/Tversted i stigende grad af sommerhuse, som i k af en ældre byplanvedlægt kan brede sig helt ud til den frie klitfred. zone af havklitter og strandbred. Plantagen afgrænses mod syd amtsvejen mellem Hirsahls og Skagen. Herfra fører en asfalteret bi (skilt: Tversted seer 2) gennem plantagens vestlige del til den store af p-pladserne, P1. Offentlige toiletter findes her. Østfra er plantagen kun tilgængelig til fods: fra Skiveren camping, Tranegård eller Skr gårde. Som regel kan der køres i bil på selve strandbredden ud plantagen, men de nærmeste ned-/opkørsler findes i Tannis og Skiver

Arene har givet Tversted plantage et ægte skovpræg, som mange yngre planter endnu må savne. Næsten overalt finder man smukke gamle bevoksninger af skovfyr og mæleriske grupper eller enkelttræer østligsk fyr. Fremhæves skal også bakkerne N og V for planterbolig hvor den oprindelige beplantning af ædelgran, hvidgran og fyrretræ fra plantagens første år i vid udstrækning naturligt fornyer sig selv. Endvidere »Grønne Bakker«, som man passerer igennem lidt S for F hvor store, 90-årige ædelgraner danner et meget smukt skovbillede. Ældre bevoksninger af sitkagran, som forhen var Tversted plantagen pryd, er i disse år sparsomt repræsenteret. Men talrige bevoksninger er godt på vej og vil i løbet af 10-år være af anseelig højde. C bedste skov findes i den sydlige halvdel af plantagen (erhvervet 188 og hvor overgrunden vel er flyvesand, men terrænet forholdsvis jævnt af tidligere dyrkning, og hvor passende grundvandsniveauer og adgang til af tørv eller overrigt muldlag ofte giver gode vækstbetingelser, i bevoksningerne først er etableret. I de første 15-20 år af kulturrenses er udviklingen derimod langsom og planteafgangen stor som følge voldsom græsbevækst, hyppige nedfrysninger og – i ædelgrankulturen langvarige luseangreb. Plantagens nordlige dele består af mager k bund: høje klitbakker og mellemgiggende affægne sletter med sparsk naturlig vegetation og som helhed særdeles ringe kår for al trævæk. Dog nyder bevoksningerne godt af at være beliggende ud mod en nok vendt kyst med blidere vindforhold end ofte i klitplantagerne.

De første forsøg med træplantning på denne egn begyndte i 1853 på indsande ved herregården Nr. Elkjær, få km S for nuværende Tversted plantage. I 1857 vedtoges en ny sandflugtslov, hvorefter klitarealer kunne eksproprieres til skovfrembringelse. Nr. Elkjær's 600 tdr. land store fredede klitareal ud mod Tannis Bugt fandtes egnet, og under kammerherre H. C. Riegel's overledelse og med klitplanter P. C. Weirum som stedlig leder, påbegyndtes tilplantningen allerede i efteråret 1858 m 2.000 små hvidgranplanter. Man valgte at begynde i nogle ret frode græsklitter lige N for planterboligen og V for den høje Hvarrebakke. I hele dette område, hvor plantningerne fortsattes de følgende år, udgik altså den ældste del af Tversted plantage. Tempoet blev hurtigt øget og i året 1860/61 udplantedes over 400.000 planter af arterne hvidgræ østligsk fyr, bjergfyr og ædelgran. Man var endnu levende i træar valget. Efter de første erfaringer troede man mest på hvidgran i østligsk fyr som hovedtræarter, men anvendte desforuden et bredt spektrum af løv- og nåletræer, hvoraf kun nogle få havde mulighed for at overleve. Skuffelserne og tilbageslagene var da også talrige, men den menneskelige stædighed sejrede, og siden alm. bjergfyr efterhånden blev anerkendt som den sikreste all round pionertræart i klitterne skred tilplantningen frem med betydelig hast. Netop Tversted plantage med sin stærkt varierede jordbund indbød dog til fortsat anvendelse

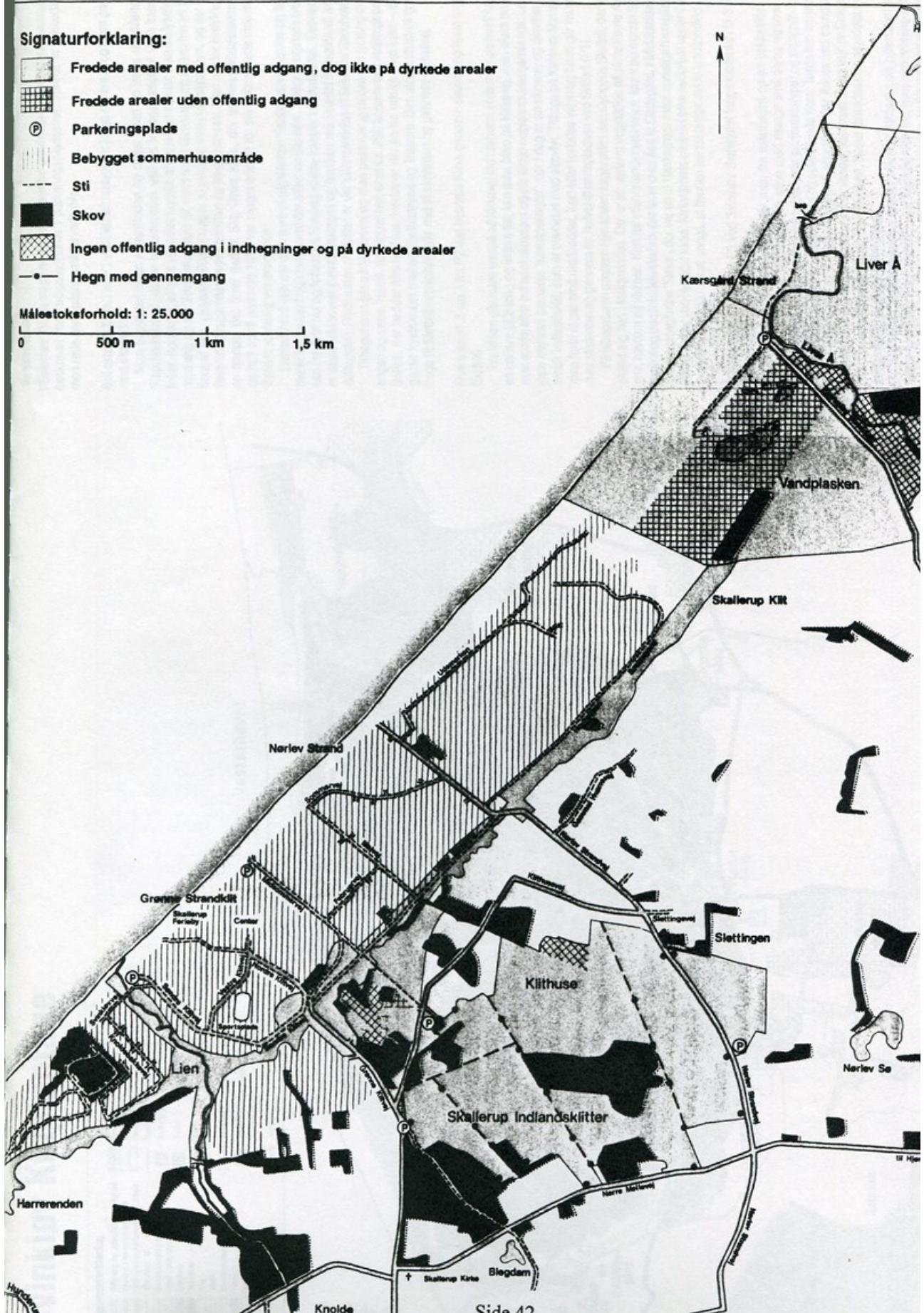
Muslingevej 4 Nørrebo 9893 3279
Dort

Signaturforklaring:

- Fredede arealer med offentlig adgang, dog ikke på dyrkede arealer
- Fredede arealer uden offentlig adgang
- Parkeringsplads
- Bebygget sommerhusområde
- Sti
- Skov
- Ingen offentlig adgang i indhegninger og på dyrkede arealer
- Hegn med gennemgang

Målestoksforhold: 1: 25.000

0 500 m 1 km 1,5 km

1

Deltagerliste for forårsekskursionen til Nordjylland 2.-5. juni

Navn	Adresse	
Morten Kold-Christensen	Primulavej 18	7800 Skive
Dorthe Kold-Christensen	Primulavej 18	7800 Skive
Jørgen Sterum	Ridefogedvej 1	9000 Aalborg
Ove Grønborg	Råhøjen 27	8260 Viby J.
Annette Mossing	Storkevænget 6	2840 Holte
Stine Rytter Bentsson	Hovedvejen 100	8963 Auning
Elsebeth Bindslev	Degnehusene 2	2620 Albertslund
Jette Andersen	Orla Lehmansvej 8.st.tv	2000 Frederiksberg
Dagmar Levisen	Prinsessegade 81.3	1422 København K
Gitte Tolstrup	Strandboulevarden 18.5	2100 København Ø
Lene Køhler	Kærmark 29	2650 Hvidovre
Bodil Holt	Gyldenlakvej 19, 2. th.	2300 København S
Helge Nielsen	Rødkælkevej 9 A	4300 Holbæk
Nete Hein	Møllehaven 60	4300 Holbæk
Lotte Wantzin	Æblevang 12	4300 Holbæk
Lone Nielsen	Bakkevænget 5	9280 Storevørde
Bjarne Nielsen	Bakkevænget 5	9280 Storevørde
Signe Poulsen	Skejby Vænge 58, st. A	8200 Århus N
Heike Döna	Dalstrøget 129, 3.th	2870 Dyssegård
Knud-Erik Andersen	Iholmvænge 10	5700 Svendborg
Poul Kry Poulsen	Benløseparken 19, 1. th.	4100 Ringsted
Knud Larsen	Skovlyet 9, Gadevang	3400 Hillerød
Per Sandborg Nielsen	Rydalsvej 96	9900 Frederikshavn
Niels Sørensen	Ved Skoven 5	4300 Holbæk
Thomas Retsloff	Læsø Klitplantage, Doktorvej 37	9940 Læsø
Rasmus Fuglsang	Universitetsparken 9, 2.- 0429	8000 Århus C
Peter Wind	Moesbakken 19	8410 Rønde
Sørger selv for indkvartering:		
Lise Frederiksen	Stationsmestervej 17.1.th	9200 Ålborg SV
Bent Langballe Nielsen	Spicavej 19	8270 Højbjerg
Vivian Danielsen	Brydes Alle 23,2 - 346	2300 København S
Maria Astrup Skov	Englandsvej 16.4.th	2300 København S
Marie Frost Arndal	Højdevej 12, 1.th	2300 København S